

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SAUSIS — JANUARY 22, 1986

Nr. 14

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Prisiminimai apie Liudą Dambrauską

(Tęsinys)

Kaltinamasis nurodė, kad labai ilgai rašęs tuos savo prisiminimus, vis juos perdirbinėdamas ir papildydamas, bendraudamas tuo metu pats su savimi ir savo nepamirštamais buvusiais draugais; kad šie prisiminimai buvę jo sielos dalis; kad atvaizdavo savo gyvenimo ir istorijos laikotarpius taip, kaip jie tada jam ir žmonėms atrodė ir kitiškai vertindamas visus, o ne vien tarybinio gyvenimo laikotarpius. Tokių aprašymų ir kritikos apstu ir mūsų tarybinių rašytojų, pvz. Avyžiaus ir Petkevičiaus romanuose apie karą ir pokario laikus Lietuvoje. Nurodė, kad mąstymas, mintys ir įsitikinimai negali būti laikomi nusikaltimu. Prieš juos bejėgiai ir įstatymai, kurie gali kontroliuoti tik piliečių poelgius, o ne galvosensą — mintis. Toliau dar kartą atsakė į liudytojų parodymus (dėl platavimo), bei dėl kitų kaltinimų (straipsnių) ir suminėjo savo atsiekimus tiesioginiame darbe. Bet tai nereiškia, kad savo institute jis nematęs silpnų vietų ir nedrįsdavęs aštriau pakritikuoti. Ne teisingos kritikos reikia bijoti, o melagingo liaupsinimo. Bet ar tai yra šmeižimas tarybinės demokratijos, tarybinio gyvenimo? Daugiausiai jis kentėjęs nuo tų, kurie save laikė valstybe — neklystančiom asmenybėm, įvairaus plauko demagogai tinginiai, spekuliuojantieji savo užimamam pareigom, ne tik kritiko nemėgo, bet ir ją žiūrėjo kaip į tarybinės demokratijos pasikėsinimą, jų veiklos šmeižimą. Demokratiją jis supranta kaip sąžiningai dirbančią ir valstybinę pareigas atliekančią laisvai mąstančių žmonių visuomenę. Prieš tokią visuomenę jis niekuomet nekėlęs balso, priešingai — jis iš jos mokėjęs kaip sąžiningai dirbti, ir prieš jos atstovus lenkė žemai galvą.

Pasinaudodamas paskuti-

nio pasisakymo teise, kreipėsi į savo šeimą (tris sūnus ir vieną dukrą), išdėstydamas savo gyvenimo credo ir nurodydamas pagrindines gyvenimo gaires: pasakė, kad nesisielotų dėl jo, nes ne mirties reikia bijoti, o gyvenimo niekšybių, nesvarbu kokiais — izmais jos save puošti. Svarbiausia sugebėti dorai gyventi ir garbingai išeiti iš gyvenimo. Kančios dėka labiau įvertinam ir giliau pajautiam pasitaikančias gyvenimo džiaugsmo ir laimės minutes. Niekad nereikia vaikiytis lengvo gyvenimo ir privilegijuotos padėties, nes socialinį neteisingumą visuomet vieni žmonės trokšta panaikinti, gi kiti pavydi, ar daro niekšybes, norėdami pakilti karjeros laiptais. Daug aukų pareikalavo ir karų sukėlė visuomenės negerovės. Bet karai neišsprendžia žmonių problemų. Išlieka ar tik pasikeičia kažkokia privilegijuota visuomenės dalis. Dažniausiai nugalėtojai pripažįsta tik pergalę, bet ne taiką. Tikroji taika glūdi tik žmonių širdyse, tik elementarių žmogaus teisių prisilaikymo ir apsaugojimo įstatymuose. Visi gimsta žmonėmis, bet ne visi jais išlieka. Svarbiausia gi žmogaus pareiga ir yra išlikti žmogum visur, kur bebūtum — kalėjime, lagery, ministro ar teisėjo poste. Bet specialijų žmoniškumo mokyklų nėra, todėl reikia pačiam susirasti kelią. Jis niekad nesistenęs primesti vaikams savo įsitikinimų, todėl ir ši kartą sakąs: „Eikite savo pasirinktais keliais, bet tik neprarasite sugebėjimo kritiškai galvoti ir netapkit gyvais robotais ar mankurtais. Elementarių žmogaus teisių gerbimas — žmogaus įsitikinimų bei pažiūrų tolerancija padės jums išvengti neapykantos. Nes tik kritikoje ir diskusijose gimstanti tiesa, o neapykanta esanti visokių nelaimių priežastis.“

(Bus daugiau)

Statys tunelį po Anglijos kanalu

Lille. — Prancūzijos prezidentas Mitterrand ir Britanijos premjerė Thatcher paskelbė susitarimą bendromis lėšomis pastatyti tunelį po Anglijos kanalu. Tunelis turės dvi geležinkelio linijas, kurios eis 130 pėdų gylėje po kanalo dugnu. Statyba prasidės ateinančiais metais, kainuos 7 bil. dol. ir bus užbaigta 1993 m. Susisiekimas tarp Paryžiaus ir Londono, panaudojant prancūzų greituosius traukinius, sutrumpės iki 3 valandų, sudarys konkurenciją net lėktuvams. Komentatoriai pripažįsta, kad šis projektas daugiau simbolinis. Tunelis sujungs Britaniją su „Kontinentu“, pabrės britų įsijungimą į Europos šeimą, paskatins dar didesnę Europos valstybių vieningumą.

Kalbos apie tokį tunelį eina jau apie 200 metų. Pirmas tunelio projektas buvo paskelbtas prancūzo inžinieriaus 1753 m. Iki šiol tokie planai sugrūdavo dėl lėšų stokos arba dėl įvairių konfliktų arba dėl įvairių konfliktų grėsmės. Britanijos vyriausybės bijodavo, kad požeminis ryšys su Europa išstatytų britų salas į invazijos

pavojų. Tunelio statybos darbai bus privčiai finansuojami. Sudaroma bendrovė iš dviejų Britanijos bankų ir dviejų statybos bendrovių bei iš trijų prancūzų bankų ir dviejų statybos korporacijų. Kanalo Tunelio Grupė paskelbė, kad jau 30 tarptautinių bankų pažadėjo lėšų. Bus pardavinėjamos akcijos Europos akcijų biržose.

Afganistanas plečia valdžios bazę

Maskva. — Sovietų žinių agentūra paskelbė, kad Afganistane sudaryta nauja revoliucinė taryba — parlamentas, kuriame šalia komunistų partijos narių yra ir nepartinii. Vicepirmininku taryboje yra religinis vadas — muftis. Taryboje atstovaujama visiems Afganistano visuomenės sluoksniams. Ten yra amatininkų, pirkllių, ūkininkų, valdininkų ir kariškių. Prezidentas Karmal savo kalboje pabrėžė plačių gyventojų sluoksnių įsijungimą į vyriausybę reikšmę.

— Sekr. Shultz vėl pakartojo, kad kovojant prieš terorą veiksmus, Amerika neturi bijoti panaudoti karinę jėgą.

Niekas nenori atominių atmatų

Washingtonas. — JAV energijos departamentas daug metų ieškojo tinkamų vietų, kur būtų galima išmesti branduolinių reaktorių ir elektros stočių šukšles. Buvo nusistatyta, kad tokie šukšlyšiai požeiniuose tuneliuose būtų valstijose, kur nėra didelių miestų. Žemės gruntas turėjo būti kietas, pro kurį neišsiveržtų labai radioaktyvių šukšlių spinduliai. Po ilgų svarstymų departamentas paskelbė, kad numatyta tunelius įrengti septyniuose valstijose. Iš viso atmatoms reikės 12 vietų. Jos numatytos: trys Minnesotoje, po dvi Maine, Šiaurinėje Karolinoje ir Virginijoje ir po vieną New Hampshire, Georgijoje ir Wisconsin.

Kaip ir buvo manoma, tose valstijose spauda ir aplinkos apsaugos organizacijos jau sukėlė nemažą triukšmą. Niekas nenori turėti savo kieme pavojingų branduolinių atliekų. Dabar elektrinėse įėjimėse jau susikrovė tonos radioaktyvių medžiagų. Tai reaktorių jau sunaudoti įėjimai branduolinio kuro „virbalai“, kurių susidarė per paskutinius 25 metus apie 13,000 tonų.

NRDC (Natural Resources Defence Council) klausia, ar tikrai energijos departamentui reikia tiek daug tų slėptuvių? Ar neužtektų kokių dviejų? Branduolinės energijos įėjinių statyba sumažėjo. Gal užtektų visoje Amerikoje tik vieno požeinio šukšlyno? Iki 2050 metų visos Amerikos įėjimėse pagamins „tik“ 100,000 tonų radioaktyvių atmatų, pasakė Daniel Reicher, NRD tarybos narys.

Kongresas priėmė atominių atmatų įstatymą 1982 m. Buvo numatyta įsteigti dvi požeinio slėptuves: vieną — vakaruose, kitą — rytuose. Buvo parinktos trys valstijos: Texasas, Nevada ir Washingtonas. Tuoj kilo grąsinimai, bylos teismuose. Ši federalinė radioaktyvių atmatų programa tapo labai nepopuliari.

Apskaičiuota, kad kiekvieno tunelio statyba kainuotų apie 12 bil. dol. Kongresas jau paskyrė lėšas vieno šukšlių sandėlio statybai.

Praėjusią savaitę, energijos departamentui paskelbus apie numatytas vietas, protestai

pasigirdo Minnesotoje ir Wisconsin. Politikai ir specialistai įrodinėja, kad tų valstijų žemė visai netinka sandėliams, nes yra daug upių, ežerų, daug požeinių vandens šaltinių. Minnesotos gubernatoriaus Rudy Perpich klausia, kas bus, jei radioaktyvios medžiagos pateks į požeinius vandenis? Vanduo gali patekti į upes ir palieti visas kitas valstijas, per kurias tos upės teka. Juk Minnesotoje prasideda didžioji Mississippi upė. Kai kurios upės teka į Kanadą. Iš čia daug upių subėga į Didžiąsias ežerus. Energijos departamentas parinko vietas, visai neatsižvelgdamas į požeinių vandens šaltinių problemą, pasakė Wisconsin aukštasis pareigūnas. Departamento planams priešinasi ir Illinois saugumo departamento direktorius Terry Lash.

Departamentas aiškina, kad vietovės buvo parinktos todėl, kad jose yra stori kristalinės uolos sluoksniai, granito pogrindis, kuris nesikeičia per tūkstančius metų. Sandėliai turi būti įrengti iki 2006 metų. Dvi vietovės numatytos Amerikos indėnų draustinuose Wisconsin ir Maine valstijose. Čia 3,300 pėdų po žeme buvo įrengti komplikuoti tuneliai, sandėliai, kuriuose bus kraunamos iš įėjimų atvežtos atominės medžiagos. Kiekvienas toks sandėlis turėtų po žeme 1,500 akrų plotą, kuriame būtų palaidotos tos pavojingos atmatos.

Sirijos vadai „nusiplovė rankas“
Damaskas. — Sirijos valdžios pareigūnai pabrėžė, kad Sirijos draugiškumas su Libano prezidentu Gemajeliu atšalo. Jis 11 kartų derėjosi Sirijoje su prezidentu Assadu, tačiau 12-to karto nebebus. Gemajelis kaltinamas taikos Libane plano sabotavimu. Jis turės tokį planą anksčiau ar vėliau priimti, tačiau prieš tai dar turės be reikalo žūti daug libaniečių, pasakė aukštasis Sirijos pareigūnas, kurio pavadė neskelbiama.

Sirijoje su viceprezidentu Khaddam posėdžiavo Libano šūjų, sūnių ir druzų vadai. Anksčiau sirų spauda daug

TRUMPAI IŠ VISUR

— Peru sostinėje lankosi Kubos nacionalinės asamblėjos pirmininkas, atvežęs Peru liaudžiai geriausius Fidel Castro linkėjimus.

— Italija atmetė Tuniso grupės vizos prašymus ir neatnaujino vizų dvylikai palestiniečių studentų. Vyriausybė nutarė suvaržyti imigracijos įstatymus, kad teroristams būtų sunkiau patekti į Italiją.

— Libijos valdovas Khaddafi pasakė kalbą Liaudies kongresui. Jis ragino paskelbti Amerikai ekonomines sankcijas. Jo vyriausybė studijuojanti galimybę įšaldyti Amerikos turtus Libijoje. Spėjama, kad tokių turtų gali būti apie 400 mil. dol.

— Buvęs Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing pasakė, kad kovo 16 d. parlamento rinkimai atims valdžią iš socialistų. Jie gausią apie 30 nuoš. balsų. Komunistai gausią apie 10 nuoš., o visos kitos parlamento vietos laimėsia dešinieji. Tada turės pasitraukti ir prezidentas Mitterrandas.

— Australijos medicinos žurnalas paskelbė, kad iš visų angliška kalbančių valstybių daugiausia alkoholio sunaudoja Australija, kur alų gerti vaikai pradeda nuo 11 metų amžiaus.

— Imigracijos ir natūralizacijos tarnyba New Yorke paleido jau 18 mėnesių kalinamus pabėgėlius iš Afganistano. Dėl jų kalinimo spaudimą vyriausybė darė abu senatorius ir New Yorko spauda.

— Nobelio Taikos premijos komitetas atidengė, kad 1986 metų Taikos premijai yra nominuotas Tarptautinis Olimpinis komitetas. Kandidatus siūlyti galima iki vasario 1 d.

— JAV energijos departamentas paskelbė, kad branduoliniams šukšlėms užkasti parinkta 12 vietų septyniuose valstijose.

— JAV švietimo departamento sekretoriaus asistentas Gary Bauer pareiškė, kad komunistinių šalių vadoveliuose daug politikos, indoktrinavimo ir neapykantos kurstymo. Vietnomo aritmetikos vadovėlyje yra uždavinys: „Mūsų kareiviai mūšio lauke nušovė penkis amerikiečius imperialistus ir tris marionetinius pardsidavėlius. Kiek mūsų kariai nušovė priešus?“

— Zenevon vėl suvažiavo Sovietų Sąjungos ir JAV delegacijos, kurios tės derybas dėl nusiginklavimo ir ginklų kontrolės. Sovietų delegatas Karpov savo pareiškime lietu „Žvaigždžių karų“ ginklų ir ragino įgyvendinti buvusios Zenevos viršūnių konferencijos susitarimus.

rašydavo apie Libaną. Susitarimas užbaigti tės kovas ir reformuoti valdžios sistemą buvo vadinamas „Damasko sutartimi“. Dabar spauda įvykius Libane ignoruoja. Libanas atmetė „brangiausią Sirijos dovaną“, rašė Damasko laikraščiai. Dabar Libanas tegu žinosi.

Užsienio stebėtojai Libane sutaria, kad Libanui teks ieškoti kompromisų. Sprendimas gali būti visai panašus į tą, kurį siūlė Sirija. Ji savo kariuomenės iš Libano neišves, kaip padarė Amerika, o be politinio sprendimo taikos Libane nebus.

Prasideda nauja Kongreso sesija

Washingtonas. — Šiandien po mėnesio atostogų grįžta 99-ojo Kongreso nariai į antrąją sesiją. Jos laukia keli nemalonūs uždaviniai, jų svarbiausias — sustabdyti nesibaigiantį biudžeto deficito augimą. Vyriausybė jau baigia ruošti naują biudžetą ir abu Kongreso rūmai jau diskutuoja, kuriems valstybės reikalams reikalingesnės lėšos. Atstovų Rūmai tvirtina, kad reikia mažinti lėšas kariuomenės reikalams ir reikia didinti piliečių mokesčius. Prezidentas Reaganas ir Senato dauguma daugiau kreipia dėmesį į naminių socialinių programų apkarpyimą ir pasisako prieš mokesčių didinimą.

Biudžeto priėmimą komplikuoja jau priimtas naujas įstatymas, žinomas kaip Gramm-Rudman įstatymas, pasiūlytas Texas respublikono senatoriaus Phil Gramm ir New Hampshire sen., irgi respublikono, Warren Rud-

Padėtis P. Jemene

Džibutis. — Užsieniečiai, pabėgę iš Pietų Jemeno sostinės Adeno, pasakoja, kad ten kovos dar tebevyksta. Ta pačia valstybinės radijo stoties banga siunčiami skirtingi pranešimai. Vieni tvirtina, kad valdžią paėmė sukilėliai, kuriems vadovauja „politbiuras“. Kiti tvirtina, kad prezidentas Hassani dar gyvas ir sveikas ir vadovauja valstybės jėgoms.

Iš tolimesnių vietovių, iš kalnų į Adeną traukia ginkluotos beduinių gentys ir įsijungia į kovą. Suskilo ne tik partijos vadovybė, bet ir kariuomenė bei policija. Egipto spauda skelbia, kad civilinėse kovose žuvo apie 10,000. Sakoma, kad karo laivynas ir policija remia prezidentą, o aviacija ir armija yra suskilusi. Abu Džiabi radijas skelbia, kad kovose žuvo nemažai sovietų piliečių. Adenas pilnas sudėgintų karo mašinų, gatvėse guli lavonai, nėra vandens, elektros, ligoninės pilnos sužeistų, kuriais niekas nesirūpina. Adeno uoste sužalotas britų karo laivas „Jupiter“. Maskvoje vieši P. Jemeno premjeras ir užsienio reikalų ministeris, kurie su delegacija vyko į Kiniją. Kilus kovoms, jie buvo Indijoje, iš kur nuvažiavo į Maskvą. Iš ten jemeniečiai paskelbė pareiškimą, kuriame sakoma, kad negalima panaudoti PLO kariuomenės taikai Jemene atstatyti. Buvo pareiškimų arabų šalyse, kad palestiniečiai siūlūs taikos Jemene prižiūrėtojais. Sakoma, kad įvykius P. Jemene suorganizavo sovietai ir kad jie nesitikėjo tokio stipraus prezidento jėgų pasipriešinimo.

— Sacharovo žmonai tairiantis po širdies operacijos ligoninėje, jos vaikai susiliejo su akademiku Sacharovu Gorkio mieste. Pasikalbėjimas vėl buvo nutrauktas sovietų saugumiečių. Sacharovas išreiškė pasitenkinimą, kad žmonai padaryta operacija ir kad ji pažadėjo gydytojams sustoti rūkyti.

— Kinija paneigė, kad ji teikia branduolinę technologiją Iranui ar Pietų Afrikai. Bendradarbiavimas su Pakistanu liečia tik taikingus branduolinius energijos panaudojimo uždavinius.

man. Įstatymas numato per penkerius metus likviduoti deficitą, kuris pakilo virš 200 bil. dol. metuose. Visi biudžeto svarstymai bus surišti su tuo nauju įstatymu. Svarstytos surištos ir su faktu, kad šiais metais bus Kongreso rinkimai. Jie labai reikšmingi Senato respublikonams, nes iš 34 senatorių, kuriems teks stoti į rinkimus, 22 yra respublikonai. Demokratams užtektų laimėti keturias naujas senato vietas, kad jie perimtų Senato daugumą, kurią jau turi Atstovų Rūmuose. Todėl daug senatorių, kuriems gresia rinkimai, vengia per daug remti prezidentą Reaganą ir partijos gaires, kurios gali būti nepopuliarios balsuotojų tarpe, kaip socialinių programų karpymas.

Kitas labai svarbus darbas liečia pajamų mokesčių reformų planą. Prezidentas Reaganas yra pareiškęs, kad mokesčių reformavimas yra svarbiausias šios sesijos uždavinys. Pasiūlytas planas užima 1,400 puslapių. Kongreso nariams bus nelengva su planu susipažinti. Senato finansų komitetas paskelbė, kad jis planuoja greit šį planą nagrinėti, tačiau manoma, kad tarp visų kitų svarbių klausimų mokesčių reformavimas gali užsitęsti iki po rinkimų.

Daug laiko Kongresui gali atimti užsienio prekybos reikalai. Atstovų Rūmų pirm. O'Neill pareiškė, kad Atstovų Rūmai imsis priemonių, kurios priverstų prekybos partnerius atidaryti Amerikos produktams savo sienas, nes nuo eksporto priklauso amerikiečių darbai ir ekonominė gerovė. Administracija ir Senato dauguma priešinasi prekybos varžymui ir įvairioms sankcijoms, nes atviras karas su prekybos partneriais gali Amerikai daugiau pakenkti. Neabejojama, kad bus bandoma papildyti neseniai priimtą paramos ūkininkams įstatymą. Buvo perorganizuota ūkiams duodamų kreditų sistema, tačiau dar daug ūkininkų pakliūva į bankroto situaciją ir yra išvaržomi iš savo ūkių.

Kongresui teks pasisakyti dėl prezidento Reagano administracijos reikalavimos Nikaragvos sukilėliams finansinės karinės paramos. Perna tokių valdžios reikalavimą Kongresas atmetė ir paskyrė tik 27 mil. dol. „humanitarinei šalpai“.

Neabejojama, kad šioji Kongreso sesija pasizymės partiniais ginčiais ir kaltinimais, ypač svarstant biudžetą. Vienos partijos kalbėtojai prieš rinkimus rodyd pirštu į kitą partiją ir kaltins dėl lėšų atėmimo populiarioms programoms. Respublikonai dėl savo vyriausybės nepasisekimų kaltins demokratų Kongresą, kuris skirsto lėšas.

KALENDORIUS

Sausio 22 d.: Anastazas, Bleisilė, Aušrys, Nautė.
Sausio 23 d.: Idefonsas, Emerencija, Gailys, Tautvilė.

ORAS

Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:52.

Debesuota, gali snigti, temperatūra dieną 32 l., naktį 20 l.

SKAUTYBĖS KALBOS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

KUR TIE DRAUGAI ANŲ LAIKŲ

vs. fil. IZ. JONAITIS

Turėjau laimės viešėti Vilniuje ir ten, bevartydamas fotografijų albumus, užtikau iš studentavimo dienų nuotrauką mūsų buvusios Lietuvos universitete studentų, čiu draugovės „Lapinių“ skilties. Vaizduotėje vėl atgijo seni geri laikai, kai mūsų maža grupelė rinkdavomės dažnai į sueigas, kupini juoko, linksnumo, entuziazmo, pasiryžę savo veikla kalnus nuversti.

Akademinės Skautijos gyvavimo šešiasdešimt antrą sukaktį minint, norėčiau pasidalinti savo prisiminimais su jaunesniais akademikais skautais, kaip veikta prieš 50 metų. Daugiau paliesiu tik mažos apimties studentų skautų „Lapinių“ skiltį.

Kaip skiltis atsirado? 1928 m. mes keturi Šiaulių tunto „Lapinių“ d-ės nariai, atvykę studijuoti į universitetą Kaune, istojom į čia veikiančią studentų skautų, čiu draugovę. Per vieną tos draugovės sueigą nedrąsiai, kaip juniorams įprasta) paprasčiau balso ir pasakiau, kad mes keturi šiauliškiai norėtume sudaryti skiltį, nes esame tarpusavyje susidraugavę ir net visi mėgstame žaisti šachmatais. Tuometinis draugovės pirmininkas, J. Kazakevičius labai pritarė mūsų pasiūlymui. Po sueigos prie mūsų priėjo du ukmergiškiai ir pasiūlė prisidėti prie mūsų skilties. Tada balsavimo keliu išsirinkom skiltininką ir, kadangi šachmatininkų skilties pavadinimas atrodė per siaurus, pagerbdami savo buvusią draugovę Šiauliuose, pasivadinom „Lapinių“ skiltimi.

Pradėjome dažnai daryti sueigas, kur iš eilės kiekvienas paruošdavome pašnekę, turėjome savo tarpe skautiškų dainų kūrėją (V. Skibniauską), tai mokėmės dainų, turėjome gramofoną (su didžiuliu rupu!) ir nemažai plokštelių, tai klausydavomės muzikos, o sueigos užbaigoje — kibdavome į šachmatus.

Su savo dainų repertuaru dalyvavom skautų radijo programose, o kaip šachmatininkai, net darėme išvykas į provinciją. Prisimenu, kaip mus stipriai aplošė Vilkaviškio gimnazijos šachmatininkų komanda, kuriai tada vadovavo mūsų fil. J. Danys (Daniliauskas).

Vienoje sueigoje gimė mintis išleisti knygelės formos skautų kalendorių. Redaguoti apsiėmė Viktoras Kastanauskas, kuris turėjo šokių tokių patyrimą spaudos darbe. Bet iš kur gauti pinigų? Juk mūsų studentiškosė kišenėsė vėjai švilpavo. Turėjom viltį, kad surinksim nemažą sumą iš skelbimų.

Na, ir užsukom ratą. Tarėmės su spaustuve — 500-600 litų. Einu su Viktoru skelbimų rinkti, nesėkmė lydi — visur atskalbina, nes mūsų numatomas tiražas 1000 egzempliorių net vieno neužintriguoja. Aš supasavau, bet Viktoras toliau ėmėsi vienas bandyti laimėti. Pagaliau po ilgos „žvejonės“ jis laimėjo, berods, tris skelbimus.

Pirmą — 1929 m. — kalendorių leidžiant, nutarėme kreiptis į Lietuvos skautų

skautybės kūrėją P. Jurgelą, kad parašytų lyg įvadinį straipsnį. Nedrąsiai mudu su Viktoru einame pas pirmūną. Mūsų nustebeimui buvome mieliai priimti ir straipsnis pažadėtas.

Pasikė šiaip taip „sumobilizuoti“ ir spaustuvės pradinių imokėjų. Reikia ko nors skautiško kalendoriaus viršeliui. Čia pasiūlė ir ji iš lino-leumo išpauštė V. Pečiūra. Viktoras visą medžiagą bei iliustracijas surinko, įteikė spaustuvei, bet ir Nauji Metai artėjo sparčiu žingsniu, o su jais ir mūsų atostogos provincijoje pas tėvus. Kaune pasilieka vienas Viktoras ir ant jo pečių gula kalendoriaus korektūros, ekspedicija, ką jis ir atlieka pavyzdinčiai. 1929 m. kalendorius turėjo 96 puslapius.

Antram — 1930 m. — kalendoriui, turėdami patyrimo, ruošėmės iš anksto. Surinkom galbūt pirmą išsamesnę Lietuvos skautų statistiką: skautų, čiu skaičius, vienetų pavadinimus ir vadovų pavardes. Kalendorius turėjo 114 puslapių.

1929 m. pradžioje Kauno tunto tuntininkas J. Kupriūnis, pakvietė mūsų „Lapinių“ skiltį padėti jam tunto darbuose. Mes atsiliepėm į kvietimą ir net užsiregistravom tunte, kaip atskiras vienetas. Apie „Lapinių“ inasą gal geriausiai aprašyta P. Jurgelės „Lietuviškoji Skautija“ knygoje, psl. 117: „4 šiauliškiai ir 2 ukmergiškiai skautai, ką tik įstoję į L. un-tą ir Studentų skautų, čiu d-ve, 1928 sudarė „Lapinių“ skiltį. Ši skiltis 1929 ir 1930 metais išleido skautų kalendorius su įvairiomis žiniomis, straipsniais, skautų dainomis, žaidimais ir kt. Skelbimus rinkdavom ir kalendorius redagavo V. Kastanauskas, kuris žiemą juos rogutėmės iš spaustuvės parsiveždavo į savo butą (Vytauto kalnė), pakuodavo, adresuodavo ir paštan nugaubendavo. Nors platintojai neatsiskaitė 1,500 litų sumai, tas jo energijos nemažino. Tuo pat metu jis vadovavo Algirdo d-vei. „Lapiniai“ uoliai platino skautų literatūrą, dalyvavo radijo programoje. 1930 m. kalendorius šią skiltį taip apibūdino: „Skautų skaičius nedidelis, tik 6. Visi skilties nariai yra ir aktyvūs Brolių nariai: 1 — Kauno tunto adjutantas, 3 — draugininkai, 1 d-ės adjutantas, o šeštas — garsus stovyklų „gaidys“ — dainininkas. „Lapiniai“ yra dideli muzikos mėgėjai, turi specialų savo dainų“. 1929-30 šie „Lapiniai“ buvo svarbiausi tunto ramsčiai, o savo darbštumu pelnė didelę garbę ir Studentų skautų, čiu d-vei. Tik dėl to, kad jie buvo energingi skautai ir jų buvo tik 6, t.y. jie ir universitete neišsivadėjo skilčių sistemot. Tam laikotarpy upatingai pasireiškė ir Kauno skautų vyčių d-ve. Ši d-ve ir „Lapinių skiltis“, meteorais nušvitę skautiškoje Lietuvos padangėje, paliko idealistinio darbštumo pavyzdį“.

1930 m. Studentų skautų, čiu d-ve išgyveno krizę. Dalis d-ės narių priklausė ir kitoms ideologinėms korporacijoms. Išleisus Skautų įstatymą (Skautų sąjungos

„Kernavės“ tunto sueigoje paukštytės „medžioja“ pelėdą.

KUR PAGEIDAUJAT TAUTINĖS STOVYKLOS

Tarybos pirmininkas pateikė klausimą dėl Tautinės stovyklos 1988 metais. Jam jau pasiūlytos šios vietos: Romuva — Kanadoje, Treasure Valley, Paxton, Mass. ir Clevelando rajone — amerikiečių stovykla. Kad Rako stovyklavietė nebūtų aplenkta, prašau pasisakyti šiuo klausimu ir kartu padaryti išsipareigojimą prisidėti bet kokiam darbu, nes Tautinės stovyklos ruošimas pareikalau labai daug energijos, darbo ir pasišventimo. Reiktų sudaryti šias darbo grupes:

Vyriausias administratorius, kuris koordinuotų visas darbo grupes, kurios būtų: Maisto supirkimas, pristatymas ir virėjos.

Grupė asmenų, kurie paruoštų stovyklą ir prižiūrėtų stovyklos metu.

Gydytojai, galeistingos seserys, ambulatorija ir vaistai. Stovyklos apsauga.

Transportacija į stovyklą ir iš stovyklos, paimant žmones iš aerodromo ir nuvežant į aerodromą. Bus reikalingos dar ir kitos talkos grupės.

Tuntininkai turi duoti sutikimą perleisti savąsias stovyklavietes ir virtuves su indais pagal taisykles, sudarytas su vyriausiu TS administratorium.

Tautinė stovyklą ruošiant, prie darbo turi prisidėti visi pajėgūs skautininkai, tėvai ir skautų draugai.

suvalstybinimą) kilo nesantaiskos tarp tų narių. D-ės pirmininkas, J. Juozaitis, staiga turėjo išsikelti į provinciją. Studentės skautės įsteigė savo vienietą: Studentų skautų draugovę.

Su liūdinais veidais d-ės likučiai rinkomės nuspresti, kaip toliau tvarkytis. Kiek prisimenu — dalyvių sueigoje buvo arti 20. Nutarėm, kad reikia steigti skautų vyrų vienietą korporacijų pagrindu ir kad jo nariai negalės priklausyti kitoms korporacijoms — išsirinkom valdybą, kurios pirmininko postas teko man. Sekė pati nuobodžiausia veikle: statuto paruošimas ir svarstymas, jo derinimas su u-tento senato bei skautų sąjungos vadovybe. Buvo didelis pasipriešinimas iš skautų sąjungos vadovybės. Pagaliau, po daugiau negu metai darbo, pavyko užregistruoti universitetinė vienietą: studentų skautų Korpl. „Vytis“. Ir visų mūsų „Lapinių“ džiaugsmui — pirmuoju Korpl. „Vytis“ pirmininku buvo išrinktas V. Kastanauskas.

Kur tie draugai anų laikų... — kaip filisterių daina sako — koks „Lapinių“ likimas: Vincas Dryža mirė 1930 m. (singo džiova); Viktoras Kastanauskas 1941 su šeima išstremtas sovietų į Sibirą ir ten mirė; V. Skibniauskas mirė JAV; V. Pečiūros likimas nežinomas. Kostas Rindzevičius ir šio rašinio autorius gyvena Australijoje. „Lapinių“ skiltis likvidavosi 1930, d-ės krizės metu.

„Tėvynės Židiny“

KLAIPĖDOS DIENOS SUEIGA

Tradicinė iškilminga jūru skautų ir skaučių Klaipėdos dienos sueiga įvyks sekmadienį, sausio 26 d. rytą, Jaunimo centro salėje. Šiais metais sueigos ruošimui ir pravedimui vadovaus „Nerijos“ tuntas. Visos jūru skautininkės ir jūru skautininkai ir bet kada jūrinės skautijos eilėse skautavę, o taip pat ir visi tėveliai, yra maloniai kviečiami šioje sueigoje dalyvauti. Sueigos pradžia 10 val. ryto. Sueiga bus pradėta šv. Mišiomis improvizuoto laivo denyje.

Visi broliai ir sesės renkasi 9:45 val. ryto. Dėvima pilnomis uniformomis. Nesivėluojama!

VIDURIO RAJONO STOVYKLA

JAV vidurio rajono stovykla šią vasarą vyks Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. Stovykla šimet bus vėliau — liepos 19-rugpjūčio 2 d. Brolių pastovyklei vadovaus Vidurio rajono vadeiva s. Gediminas Dovaiša. Serijos pastovyklei vadovė dar tebiėkoma. Artimiausiu laiku paskelbime smulkesnes žinias. Dabar visus raginame kalendoriuose pasižymėti stovyklos datą ir ruoštis stovykloje dalyvauti.

ALPINIZMO KURSAI AUSTRALIJOJE

„Baltijos“ tuntas savo skautams, tėms suruošė alpinizmo kurselius, kuriems vadovavo prityręs australų skautų instruktorius.

Po teoretinės pamokos pirmas praktiškas pratimas įvyko šeštadienį, liepos 21 d., prie Cotter užtvankos (netoli Canberros). Vieta yra ideali nusileidimo virve pratimams: užtvankos sienos aukštis keičiasi nuo maždaug 15 metrų iki 30 metrų aukščio, ir lygi, beveik vertikali siena.

Įrengiami nusileidimui suseda iš specialių virvių, kurios gali išlaikyti iki 3000 kg svorį, nailoninių juostų ir įvairių metalinių kilpų. Priedo — odinės pirštines rankų apsaugai.

Pratimai prasidėjo užtvankos žemiausioje vietoje — maždaug 15 m aukštumoje. Baimingiausias momentas buvo tas pirmasis, žingsnis į erdvę, kai kojos palieka kietą paviršių ir kūnas pakimba ore. Po poros bandymų baimė pradingo ir visi skautai, tės, įveikė 15 metrų nusileidimą, perėjo į aukštesnį — 30 m. Jų drąsnesieji ir vikresnieji pradėjo sūptis ant užtvankos sienos... Tunto vadovai, broliai Mopsis, Ridas ir Jonas, nenorėdami nusileisti, turėjo pasekti jaunųjų pėdomis... Po keletos pratimų ant užtvankos sienos numatyta pradėti leistis nuo uolų ir tyrinėti galias olas.

KAZIUKO MUGĖ

Kovo 2 d. — Bostone, — Chicagoje, — Rochesteryje. Kovo 9 d. — Detroite, — Clevelande.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuinteresuoti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užsimokėta.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.		
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuofira. Nesuamodotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaiko. Skelbimų kainos priauštinamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aughliu nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikla 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. K. G. BALUKAS
Akišerija ir moterys ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Iei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0259
Valandos pagal susitarimą

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kaiba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė: vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleistys vėnu
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą.
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Dr. Tumasonia ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždarvta

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus liūų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
šeštadieniais pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

Laisvės Lietuvai!

ŠAUKSMAS KONGRESE

Artėjant vasario mėnesiui, mes dar labiau pergyvename laisvės ilgesį. Ne mes vieni. Ir mūsų draugai kitose centrose, net ir galingiausios pasaulio valstybės — Amerikos sostinėje Washingtone. Kaip mieliai mes sutinkame žinią, kad Pensilvanijos senatorus Arlen Specter (resp.) JAV senatė pasiūlė jungtinę (priimtina kartu su Atstovų rūmais) rezoliuciją 101, reikalaujančią pilnos laisvės Lietuvai, Latvijai, Estijai. Rezoliucija mums miela, kad ją čia laisvame vertime perteiksim.

„Kadangi JAV nuo pat savo įsisteigimo yra už laisvo apsisprendimo principą;

Kadangi šis pagrindinis moralinis principas yra taip pat patvirtintas Jungtinių Tautų chartoje;

Kadangi Sovietų Sąjunga pagal savo konstituciją turėtų būti laisvai sudaroma autonominių respublikų federacija;

Kadangi trys Pabaltijo respublikos: Lietuva, Latvija ir Estija netapo Sovietų Sąjungos nariais savo noru, bet buvo rusų karo jėgų okupuotos. II pasaulinio karo pradžioje ir po to prievarta inkorporuotos į Sovietų Sąjungą ir nuo to laiko valdomos Sovietų Sąjungos patvirtintos ir jai tarnaujančios vyriausybės;

Kadangi Pabaltijo tautos (lietuviai, latviai ir estai) skirtingos savo kalba, kultūra, tradicijomis ir papročiais nuo Rusijos žmonių;

Kadangi deportacijomis, išskėdinėjimu Pabaltijo valstybių gyventojų į Sibirą ir masinėmis kolonizacijos pastangomis, kurių metu rusų kolonistai buvo gabenami į išvežtųjų vietą, Sovietų Sąjunga sudaro grėsmę visiškai Pabaltijo gyventojus išnaukinti kaip skirtingą kultūriškai, geografiškai ir politiškai etninį tautų vieneta;

Kadangi, nežiūrint tokio elgesio su tomis tautomis, Pabaltijo valstybių piliečių dvasia nėra palūžusi ir Pabaltijo tautų nepriklausomybės troškimai nėra išblėję;

Kadangi JAV pastoviai atsako pripažinti neteisėtą Sovietų Sąjungos įvykdytą Pabaltijo valstybių okupaciją ir tebeplaikoma diplomatinis santykius su nepriklausomos Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovais;

Kadangi Jungtinės Tautos ir JAV delegacija Jungtinėse Tautose pastoviai Azijoje ir Afrikoje rėmė laisvo apsisprendimo teisę tokių kraštų, kurie yra arba buvo svetimų imperialistų valdžioje.

Todėl Senatą (jungiantis ir Atstovų rūmams), taigi visas Kongresas nusprendžia, kad

1. JAV prezidentas ir Valstybės sekretorius turi imtis reikiamų žygių išskirti Pabaltijo valstybių klausimą Jungtinėse Tautose ir reikalauti Sovietų Sąjungą, kad —

A. Iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų būtų išvestos rusų ir kitos ne vietinės igulos, agentai, kolonistai ir svetim kontrolė;

B. Kad būtų visi pabaltiečiai tremtiniai grąžinti iš Sibiro ir iš Sovietų Sąjungos kalėjimų bei darbo stovyklų.

2. Kad kol Pabaltijo valstybės taps nepriklausomos, Valstybės sekretorius tokiais keliais kaip JAV Informacijų agentūra ir kitos JAV vyriausybės informacijų agentūros, kiek tik galima labiau radio programose ir leidiniuose

Neprilausomoji Lietuva yra išgyvenusi dvidešimtį metų. Kad ji per tą laiką sustiprėjo, kad susilaukė žymios pažangos visose kultūros darbo srityse, tai, rodos, visi matome. Kieno dėka to pasiekta? Darbo, sąžiningo ir

keltų visų tautų dėmesį į Pabaltijo valstybių reikalus;

3. JAV jokioje tarptautinėje konferencijoje neprivalo sutikti su pripažinimu neteisėto Sovietų Sąjungos įjungimo Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir kad JAV politinė linija turi pasilikti — jokia būdu nepripažinti Pabaltijo valstybių prijungimo prie Sovietų Sąjungos;

4. Prezidentas privalo reikalauti, kad visi valstybinių žemėlapių leidėjai (ir to turi prašyti, kad visi privatūs žemėlapių leidėjai) visuose Europos žemėlapiuose rodytų Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikas nepriklausomomis valstybėmis, pastaboję pridėdant paaiškinimą, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos karinė okupacija ir privertinė inkorporacija niekada nebuvo pripažinta JAV-bių;

5. Lietuvos, Latvijos, Estijos žmonėms privalo būti grąžinta laisvo apsisprendimo teisė, pareiškiami laisvos rinkimuose, prižiūrint Jungtinių Tautoms, po to, kai Sovietai pasitrauks iš Pabaltijo ir

6. Laisvo apsisprendimo teisė privalo tapti pirmuoju politiniu Jungtinių Tautų siekiu ir turi būti išreiškiami laisvuose rinkimuose Jungtinių Tautų priežiūroje, tą teisę suteikiant visoms tautomis, prieš jų norą sovietinio komunizmo pavergtoms”.

Šitoki pasiūlymą padarė senatorius Specter. Tai nusamano senatė, paskelbta „Congressional Record“ ir išsiuntineta valstybių atstovybėms, universitetų, miestų bibliotekoms.

Svarbiausia, kad sen. Specter kartu pasiūlė ir antrą jungtinę su Atstovų rūmais rezoliuciją, Nr. 102, kurios įžangoje, kaip ir ankstybesnėje, primenamas JAV nusistatymas remti žmogaus teisių, laisvo apsisprendimo reikalą, laikytis inkorporavimo nepripažinimo, bet taip pat primenama, kad ankstybesnė Kongreso investigacija įrodė, jog Pabaltijo valstybės buvo neteisėtai, jėga Sovietų Sąjungos okupuotos, dėl to JAV prezidentas ipareigojamas reikalauti, kad iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos būtų išvestos Sovietų Sąjungos igulos, paleisti politiniai kaliniai iš darbo lagerių, kalėjimų ir psichiatrinų ligoninių, kad Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijose būtų keliamas Pabaltijos okupacijos neteisėtumas, daromos pastangos kitas tautas jungti į šiuos laisvės reikalavimus.

Pasiūlęs šias rezolucijas, sen. Specter pabrėžė, kad jis tai daro ipareigojamas Pensilvanijos atstovų rūmų. Jis pažymėjo, kad jo pasiūlytos rezolucijos jos sutampa su Floridos kongresmeno C.W. Bill Young (resp.) pasiūlytomis rezolucijomis Atstovų Rūmuose. Sen. Specter pabrėžė, kad šiomis rezolucijomis siekiama laisvės Pabaltijo kraštams ir reikalaujama, kad Maskva išestų savo igulas iš ten. Rezolucijos būtų ipareigojančios JAV diplomatinio keliu siekti šių laisvės reikalavimų įvykdymo.

Rezolucijos buvo perduotos pirma apsvaistyti Senato užsienio reikalų komitetui.

Juoz. Pr.

sąmoningo darbo dėka. Dėl to ir mūsų jam pagarba turi būti labai nuoširdi. Mes jį privalome ne tik gerbti, bet ir mylėti. O kur meilė, ten ir kūrybos kibirkštis skaistesnė, ten ir tautinės vienybės jausmas tvirtesnis.

Antanas Smetona (1938 m.)

PLB VEIKLA DĖL VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS PRISKYRIMO LIETUVAI

1983 metų vasarą Chicagoje vykęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės VI-sis seimas, padėkojęs Šv. Tėvui už dėmesį Lietuvai, jos katalikų Bažnyčiai ir tikintiesiems, Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvai klausimu priėmė tokio turinio nutarimą: „Lietuvių tauta ir jos išveivija dekin-gai įvertina Šv. Sosto nepripažinimą Lietuvos neteisėtos okupacijos ir aneksijos. Seimas prašo Jūsų Šventenybę, kad, išlaikant Lietuvos aneksijos nepripažinimą, jos sostinės Vilniaus arkivyskupija būtų prijungta prie Lietuvos bažnytinės provincijos, išskyrus tą jos dalį, kuri yra ir vakarus nuo dabartinės Lenkijos sienos. Seimas tiki, kad toks Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės pertvarkymas labai daug prisidėtų prie pilno santykių išlyginimo ir nuoširdaus draugiškumo atstatymo tarp lietuvių ir lenkų tautų”.

Seimo nutarimus PLB valdyba yra ipareigota vykdyti. Remdamasis sumintu nutarimu, PLB valdybos pirm. inž. Vyta. Kamantas 1985 m. spalio 19 d. laišku Šv. Tėvui perdavė seimo padėką už rūpestį okupacijai ir persekiojimo išgyvenančiai lietuvių tautai ir pageidavimą Vilniaus arkivyskupijos prisky-

rimo Lietuvai klausimu. Laiške pastebėta, kad PLB valdyba į Šv. Tėvą kreipiasi tuo laiku, kai lietuvių tauta pradeda ruoštis švęsti 600 metų sukaktį nuo krikščionybės Lietuvoje įvedimo ir pirmosios vyskupijos sostinėje Vilniuje įkūrimo. Pastebėta, kad senoji sostinė riša Lietuvą su garbinga praeitimi ir sudaro svarbų elementą lietuvių tautiniam identitetui.

Instrukcija kraštų bendruomenėms

PLB valdybos kreipimasi į Šv. Tėvą sekė PLB Visuomeninių reikalų komisijos instrukcija kraštų Lietuvių Bendruomenėms. Jos visos (18) paprašytos iki š. m. kovo 4 d., Šv. Kazimiero šventės, pasisūti popiežiui prašymus dėl Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvos bažnytinei administracijai. Instrukcijoje nurodyta, jog į Šv. Tėvą būtina kreiptis mandagiai, su pagarba ir pasitikėjimu, nes jis jau aiškiai yra parodęs lietuvių tautos nuotaiką ir siekimų supratimą. Patarta nekaltinti lenkų, nors jie ir būtų to užsiėmę, nes popiežius yra lenkas ir myli savo tautą. Pastebėta, kad pradžioje tinka jam padėkoti už lietuvių tautai parodytą palankumą ir

tada prašyti, kad jis priskirtų Vilniaus arkivyskupiją Lietuvai. Verta paminėti Lietuvos aneksijos nepripažinimo išlankymo svarbą ir priminti, kad mūsų prašymas neličia tos Vilniaus arkivyskupijos dalies, kuri yra dabartinės Lenkijos ribose.

Su kraštų LB-nėms skirta instrukcija PLB pasiuntė specialiai paruoštą platesnę viso klausimo apžvalgą. Su ja skaitytojus noriu supažindinti, tikėdamas, kad joje išdėstytos mintys suteiks progą mūsų spaudoje Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvai klausimu turėti gyvas, kultūringas, nuomonę formuojančias diskusijas. Būtų gera, jei bent šiuo klausimu mūsų svarstybos išvengtų užgauliojimų Šv. Tėvui, lenkams ir Vatikanui. Tik kultūringas dialogas įgalins suformuoti išveivijos lietuvių nuomonę ir paveikti Lietuvos krikšto mėnėjimo komisiją šiuo klausimu imtis iniciatyvos plačiau angažuoti mūsų visuomenę.

Vatikanas šiuo metu nesiryžta klausimo komentuoti. Į PLB pirmininko laišką atsakė Vatikano valstybės sekretorius istaiga. Laiške pastebėta, kad atsakoma Šv. Tėvui pavedus. Dėkojama už PLB laiške pareiktus Šv.

Tėvui sentimentus, palinkėta taika ir džiaugsmu paremtos Dievo palaimos. Laišką pasirašė „Monsignor G.B. Re, Assessor”. Taigi sviedinys mūsų rankose ir mūsų aiškėtos pusėje. „Draugo” vedamojo 1985 m. rugpjūčio 6 d. laidos mintys (autorius b.k.v.) ir žemiau pateikiama klausimo apžvalga tebūna gairės mūsų visuomenės konstruktyviam dialogui ir eventualiai akcijai.

Vilniaus arkivyskupijos padėtis

Šventasis sostas 1925 m., sudarydamas konkordatą su Lenkija, Vilniaus arkivyskupiją priskyrė Lenkijai ir tuo būdu jai pripažino Vilnių ir Vilniaus kraštą. Šio priskyrimo ir pripažinimo Šventasis Sostas nepakeitė nei 1939 m., kai Vilnius buvo sugrąžintas Lietuvai, nei 1945 m., kai buvo nustatyta nauja Lenkijos rytinė siena, nei 1972 m., kai jis pats priskyrė Lenkijos bažnytinei administracijai Lenkijos valdomas Vokietijos žemes ir net sovietų valdomą Mažąją Lietuvą. Vatikanas iki šiol Vilniaus arkivyskupiją oficialiai laiko Lenkijos žeme, o Vilnių — Lenkijos miestu. Tiesa, Vilniaus arkivyskupija kartu su sufraganinėmis Pisko ir Lomžos vyskupijomis Lenkijos bažnytinės administracijos ribose sudaro atskirą bažnytinę provinciją, bet tai, deja, niekada neturėjo ir dabar neturi jokios reikšmės. Vatikanas yra padalinęs Lenkiją į septynias tokias provincijas — Gniezno, Varšuvos, Poznanės, Krokuvos, Breslau, Lvovo ir Vilniaus — ir tai nereiškia, kad jis pripažįsta tarp jų, pvz. tarp Varšuvos ir Krokuvos ar tarp Gniezno ir Poznanės kokį nors teisinį, politinį ar tautinį skirtumą ar skirtingumą.

Dabartinės 1939-1945 m. išvestos sienos Vilniaus arkivyskupiją padalino tarp Lietuvos, Gudijos ir Lenkijos. Lietuvai sugrąžintos jos dalies bažnytinės administracijos centras yra Vilniuje, Lenkijai tekusios dalies — Balstogėje, iš kur administruojama taip pat ir Gudijai priskirtoji arkivyskupijos dalis.

Prašomų pertvarkymų svarba

Vilniaus reikšmės Lietuvai nereikia aiškinti. Tauta tėvyneje, kovodama už išlikimą ir išsivadavimą iš sovietinės okupacijos, kartu visomis įmanomomis priemonėmis stengiasi įsistiprinti Vilniuje ir Vilniaus krašte, kad, atėjus sovietų pavergtų tautų išsivadavimo valandai, lenkams

būtų galimai sunkiau antrą kartą Vilnių užgrobti. Išeivijos pareiga savo tautai jos pastangose padėti.

Tauta tėvyneje gerai supranta, kad galimiems ateities pavojams reikia iš anksto pasiruošti, nes kai ateis lemiamą valanda, ruoštis jau bus per vėlu.

Lenkams atrodo, kad Šventojo Sosto pripažinimas jiems suteikia moralinę teisę į Vilnių. Jokia kita valstybė dabar Vilniaus Lenkijai nepripažįsta. Jei lenkas popiežius jį pripažintų Lietuvai, lenkams būtų daug lengviau susigvyventi su mintimi, kad jiems pagaliau reikia Vilniaus atsiskirti. Tai pašalintų didžiausią kliūtį lietuvių-lenkų santykių išlyginimui ir sudarytų tinkamą pagrindą abiem tautoms savo kraštuose ir išveivijai paveikiai ir vaisingai bendradarbiauti kovoję prieš bendrą priešą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra nusistatčiusi bendradarbiauti tik su tomis lenkų organizacijomis, institucijomis, grupėmis ar asmenimis, kurie yra aiškiai ir viešai pareiškę, jog jie ar jos atsiskalo lenkų pretenzijų į Vilnių ir jį pripažįsta Lietuvai. Išeivijoje tokia organizacija yra Socialinis-Politinis sąjūdis Pomost ir apie Kultūros žurnalą susisijusių grupė, o Lenkijoje keturios pagrindinės organizacijos: Niepodległość (Nepriklausomybė) Wola (Valia) Wolność — Sprawiedliwość (Laisvė - Teisingumas - Nepriklausomybė) ir Wyzwolenie (Išsilaisvinimas).

Vilniaus arkivyskupijos priskyrimas Lietuvai pagaliau užbaigtą dabar vykstantį lenkų kunigų iš Balstogės siuntinėjimą į Vilnių. Lenkiškai kalbančių kunigų ir lenkiškų pamaldų Vilniuje ir Vilniaus krašte yra pakankamai, tad iš tikro Balstogės kunigai stiprina ne lenkų tikėjimą, o jų užsispyrimą prieš lietuvius, ragindami išverti „dvigubą okupaciją“ (atsėit, sovietų ir lietuvių), šaipydamiesi, kad „Vilnius — laikinoji Lietuvos sostinė“, pranašaudami, kad, kai ateis laikas, iškils dar antras Pilsudskis ir antras Želigovskis, išvaduos Vilnių ir išvys lietuvius į Kauną.

Sovietiniai šaltiniai prikiša, kad Vatikanas Vilniaus arkivyskupiją vis dar pripažįsta Lenkijai. Sovietinė propaganda tuo paremia savo tvirtinimą, jog popiežius, Vatikanas ir net visa katalikų Bažnyčia eina prieš lietuvių tautą ir nesiskaito su jos interesais (Lietuvijojeji tarybinė enciklopedija; Mokslas; Vilnius (Nukelta į 4 psl.)

Mokslų ir kūrybos simpoziumo metu muzikos ir literatūros vakarą atlikę menininkai su rengėjais. Iš kairės: pianistė Raimonda Apeikytė, komit. pirm. Aldona Grinienė, kompozitorė Giedra Gudauskienė, kom. narė Matilda Marcinkienė, kom. narė Vilhelmina Lapienė ir pianistas Manigirdas Motekaitis. Nuotr. J. Tamulaičio

ŠIOJE IR ANOJE NEMUNO PUSĖJE

J. DAINAUSKAS

6 Lenkai Pilsudskio nurodymu vėl pradėjo kalbėti apie federaciją. Tuo tarpu lietuvių po susitarimo su sovietais VIII.26 perėmė Vilniaus valdymą. Lietuviams rūpėjo išlaikyti perimtas teritorijas, o atvykusių lenkų delegacija pradėjo kalbėti apie karinės sutarties sudarymą. Tuo tarpu Suvalkijos srityje lenkams pradėjus puolimą, vėl įvyko kautynės ir lenkų karinė delegacija turėjo apleisti Kauną nieko nepaėmusi. Kautynės Suvalkijoje vyko su besikeičiančiu pasisekimu.

Rugsėjo 4 d. lenkai kreipėsi į Tautų Sąjungą. Lietuviai IX.14 sutiko susitikti su lenkais Kalvarijoje deryboms, kurios užtruko 3 dienas. Tautų Sąjungoje lenkai pradėjo vilkinti reikalą. Ten išliko Hymanso projektas. Tuo tarpu lenkai priešingai Tautų Sąjungos nutarimams, didelę kariuomenės koncentraciją puldmi lietuvių kariuomenę, prisiveržė per Lietuvos teritoriją, kad iš sparno galėtų pulsti sovietų kariuomenę. Lietuvos vyriausybė IX.24 prašė Tautų Sąjungos intervencijos. Tautų Sąjungą buvo pasipiktinusi tuo lenkų puolimu. Tik lenkams pareiškus, kad IX.29 Suvalkuose prasidės betarpiškos lietuvių-lenkų derybos, Lenkijos padėtį Tautų Sąjungoje kiek palengvino. Lenkai stengėsi delsti.

Pilsudskis jau buvo suplanavęs savo „Vilniaus problemos“ sprendimą, bet jį slėpė. Lenkų pasiuntinio Londone VIII.29 pranešimu: „... anglų vyriausybės manymu, Vilnius yra natūrali Lietuvos sostinė, o ne lenkų miestas ir turi likti prie Lietuvos”. Tautų Sąjunga vis spaudė ir mokė Lenkiją, kad ji turinti

respektuoti Lietuvos neutralumą ir taikingai spręsti savo bet kokius nesuspriktumus su Lietuva.

Tuo pat metu Pilsudskis pavedė gen. L. Želigovskui suvadinti sukilimą ir neva sauvaliai užimti Vilnių. Tam žygiui įvykdyti Pilsudskis skyrė 14,000 lenkų kar. karių (neva kilusių iš Vilniaus, Gardino bei Minsko gubernijų), o to žygio apsaugai dar daugiau kaip 65,000 karių. Tad tam „Vilniaus žygiui“ buvo paskirta beveik keturis kartus didesnė karinė jėga, nei tada veikusi visa Lietuvos kariuomenės jėga. Susitikimas Suvalkuose turėjo būti tik priedanga lietuvių budrumui užmigdyti. Tose derybose lenkai aiškiai dėsė, bet jiems „kortas sumaisė“ Tautų Sąjungos delegacijos atvykimas į Suvalkus. Spalio 5 d. tų derybų pirmininkavimą perėmė atvykusi Tautų Sąjungos komisija. X.7 apie vidunaktį buvo pasirašytas susitarimas, nustatęs aiškia demarkacinę liniją, kuri liūdėjo, kad Vilnius lieka Lietuvos ribose. Tautų Sąjungos komisijos inspekcinei kelionei į Varėną buvo labai nepalanki lenkams. Komisija nutarusi tuojau pat vykti į Vilnių, nors lenkai stengėsi komisiją nuo to atkalbėti. Tolimesnėje įvykių eigoje lenkai visai stengėsi sumažinti to susitarimo svarbą. Želigovskio teigimu, tas susitarimas buvo didelė lenkų klaida, kuri kaip slogutis lenkus kompromitavo.

Lenkams nepraleidus per Varėną lietuvių dalinių, Vilniuje buvo vien tik nepilnas 4 pėst. pulkas. Ties Jašūnais įvyko kautynės, bet keleriopai stipresnės lenkų jėgos perėjo Merkio upę. Spalio 9 d. iš ryto lietuvių daliniai dar bandė priešintis, bet apie 2 val. p.p. Želigovskio daliniai jau įžengė į Vilnių ir po kiek laiko užėmė pozicijas ir vakarus ir rytus nuo Vilniaus. Tas Vilniaus užgrobimas lietuvių-lenkų santykius įvarė į akligatvį. Vilniuje Želigovskis tuojau pat susidūrė su Tautų Sąjungos kontrolės komisija, kuri važiuodama į Vilnių sutiktus Želigovskio vadovaujamas karus vis klausinėjo apie jų kilmę, o tuo

tarpu tie kariai lenkų karininkų buvo pamokyti sakyti, jog jie esą kilę iš „tų vietų“, tuo padėti tą Želigovskio žygi maskuoti.

Prašalins iš Vilniaus Antantės ir Tautų Sąjungos atstovus Želigovskis pradėjo organizuoti Vidurio Lietuvą. Buvo sukiesta vadinamoji Valdancioji krašto komisija, kurią sudarė vien lenkai. Tuo tarpu Lenkija vaidino tarytum Varšuva būtų nieko nežinanti apie Želigovskio žygi. Tačiau pačią dieną, kai Želigovskis užėmė Vilnių, Lenkijos užsien. reik. ministeris Sapiega pasiuntė į Kauną telegramą, kuria pranešė, kad Lenkijos vyriausybė sutinkanti sustabdyti karo veiksmus ir pasiūlė demarkacinę liniją, kuria Vilnius aiškiai paliekamas lietuvių pusėje. Telegramas siuntimo metu tas pareiškimas buvo „muilo burbulas“, kuriuo siekta klaidinti Antantę ir apgauti lietuvius. Lenkijos užs. reik. ministeris akredituotiems Varšuvoje diplomatams pasakė, kad jis esąs nepaprastai pasipiktinęs tuo „sukilimu“ ir, jei to sukilimo vadovai nebus nubausti, tai jis atsistatydins iš ministerio pareigų!

Spalio 12 d. Anglijos ir Prancūzijos atstovai Varšuvoje pareiškė demaršą Vilniaus klausimu ir pasakė Pilsudskui: „Vilniaus, Lietuvos sostinės, priklausymo Lietuvai užtikrinimas Prancūzijos bei Anglijos vyriausybėms yra jų lojalumo (Lietuvai) ir drauge politinės išminties klausimas ir tai nežiūrint į bet kokias pretenzijas, kurias galėtų išskirti lenkų tauta bei maršalas Pilsudskis“. Bet Pilsudskis nenusileido. X.15 atvykusi iš Vilniaus Tautų Sąjungos kontrolės komisija ir pareikalavo, kad Lenkija paskelbtų Vidurio Lietuvos blokadą. Lenkai tą reikalavimą griežtai atmetė. Prancūzai greit pradėjo remti lenkų pažiūras. Mat, X.12 pasirašius Lenkijos-Sovietų paliaubas, prancūzai pabijoję, kad Sovietai iš lenkų fronto mes naujus dalinius prieš paskutini „baltaji“ generolą P. Vrangelį. Greitai Prancūzijos užs. reik. ministerijoje pradėta kalbėti apie Vilniaus „lenkiškumą“.

(Būs daugiau)

Vilhelmina Lapienė kalba Mokslo ir kultūros simpoziumo meninė daly.

Nuotr. J. Tamulaičio

BOSTONO ŽINIOS

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Bostone vyks tokia tvarka:

Vasario 14 d., penktadienį, Lietuvos vėliavos pakėlimas prie State House 11 val., o prie City Hall 12 val.

Vasario 16 d., sekmadienį, 10:15 val. rytu šv. Mišios Sv. Petro bažnyčioje So. Bostone, 2-ą val. p.p. minėjimas vyks So. Bostono Lietuvių Piliiečių d'jos salėje. Pagrindinis kalbėtojas — inž. Jaunutis Nasvytis, svečias iš Hartfordo, Conn.

Meninę programą atliks: solistas Benediktas Povilavičius, akomp. prof. Jeronimui Kačinskui. Lituanistinės mokyklos mokiniai, Bostono Tautinių šokių ansamblis ir „Sodouto“ ansamblis. Visos lietuvių organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis bažnyčioje ir salėje. Šiame Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime dalyvaus kuo gausiausiai vėliavų pakėlimo, pamaldose bažnyčioje, o ypač salėje. Bus ir svečių amerikiečių valdžios atstovų.

LIETUVOS VYČIŲ KALĖDINĖ VAKARONĖ

Lietuvos Vyčių 17-tos kuopos tradicinė kalėdinė vakaronė So. Bostone įvyko sausio 11 d. 7-tos gatvės parapijos salėje. Susirinko arti 100 vyčių. Šiai vakaronei vaišėms inž. A. Čaplakis paaukogo gėrimų, net ir stipresnių. Kaip ir kiekvienais metais, įdomioji vakaronės dalis buvo dovanų traukimas. Kiekvienas vytis, atėdamas į vakaronę atsineša dovaną, nemažiau 3-ju dolerių vertės, ir gauna numerį. Dovanos sudedamos ant stalo. Pirmąjį numerį ištraukia pakviestas svečias. Tada tas numeris atėjęs ištraukia kitą numerį ir tada pasirenka dovaną nuo stalo. Čia pat turi ją atidaryti ir parodyti ką jis pasirinko. Tai eina iki visi numeriai iššaukti ir dovanos paimtos. Tada vyksta vaišės. Šiais metais vakaronei dalyvavo parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas ir buv. kleb. kun. Antanas Baltrūšas. Jiems ir kitiems parapijos kunigams vyčiai įteikė po dovaną — vokelį su pinigais. Džiugu matyti vyčių labai gražių tarpusavio sugyvenimą ir jų gražią veiklą. Dauguma vyčių sudaro ankstyvesnės kartos ateiviai ir jų vaikai, bet jie visi myli Lietuvą, rūpinasi

PENSININKŲ BALIUS

Jau eilę metų Sv. Petro parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas rengia pensininkams vadinamą pensininkų balių, kurio rengimu rūpinasi vyčiai ir sodalietės. Šiais metais toks balius įvyko sausio 12 d. Rengimo komiteto vadovai buvo Ona Norinkevičienė ir Aleksandras Akule. Prisirinko pilna 7-tos gatvės parapijos salė. Šiam baliui Cambridge lietuvių klubas paaukogo 300 dol. Susirinkę pensininkai buvo skaniai pavasinti, o po vaišių buvo giedamos kalėdinės giesmės, nes tai vyko dar Kalėdų dvasioje. Vėliau buvo dainuojamos ir įvairios lietuviškos dainos. Padėka parapijos klebonui kun. Kontautui, kad jis neužmiršta vyresnio amžiaus žmonių, juos sukvičia ir leidžia gražiai praleisti keletą valandų.

RENGINIAI

Sausio 15 d., šeštadienį, 2:30 val. p.p. LMF Bostono klube solistas ir teisininkas Stasys Liepa skaitys paskaitą tema: „Erotinės meilės apžvalga Antano Gustaičio vėliavosjeje humoristikoje“. Visi kviečiami dalyvauti. Paskaita vyks So. Bostono Lietuvių Piliiečių d'jos direktorių kambaryje.

Vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas.

Kovo 2-ą d. Skautų tradicinė Kaziuko mugė So. Bostono Lietuvių Piliiečių d'jos salėje.

Kovo 9 d. Lietuvos Katalikų bažnyčios kronikos knygų sutiktuves So. Bostono Liet. Pil.d'joj.

Balandžio 6 d. „Laisvės Varpo“ pavasarinis renginys.

Balandžio 13 d. Minkų radijo valandos 52 metų sukaktuvinis renginys.

Balandžio 20 d. Muzikos ir literatūros popietė.

Baltų draugijos koncertai vasario 2.3 val. p.p.

DĖL VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS

(Atkelta iš 3 psl.)
nius, 1979, 5 tomas, „Katalikų bažnyčia“, p. 368).

Sovietinės aneksijos nepripažinimo išlaikymas

Yra nuomonių, kad Lietuvai sugrąžintos Vilniaus arkivyskupijos dalies priskyrimas Lietuvai pripažintų dabartinę, sovietų pravestą Lietuvos rytinę sieną ir tuo būdu pripažintų ir sovietinę Lietuvos aneksiją.

Iš tikro teritorinių pakeitimų pripažinimas nebūtinai turi reikšti esamos politinės padėties pripažinimą. Sovietams 1945 m. užėmus Klaipėdą, sovietinės Lietuvos vyriausybė paskelbė Klaipėdos krašto prijungimą prie Lietuvos sovietinės respublikos. Vakarų valstybės tuoj pat pripažino Klaipėdos krašto sugrąžinimą Lietuvai, bet dėl to nei Lietuvos, nei Klaipėdos krašto Sovietų Sąjungai nepripažino. Vatikanas tada taip pat atskyrė Klaipėdos prelaturą nuo Rytprūsius apimančios Varmijos vyskupijos ir ją vėl sujungė su Telsių vyskupija, nepakeisdamas savo nusistatymo nepripažinti Lietuvos sovietinės aneksijos.

Vatikanas dėl Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės pertvarkymo nebūtinai turi tartis su sovietais. Kai 1972 m. jis pertvarkė vyskupijų ribas ir jų priklausomybę Lenkijos valdomose Vokietijos žemėse ir Rytų Vokietijoje, jis nesitarė nei su Lenkija, nei su Rytų Vokietija, o Vakarų Vokietijos vyriausybė apie tuos pertvarkymus tik painformavo.

Pagaliau, jei Vatikanas vis tik turėtų dėl Vilniaus arkivyskupijos tartis su sovietais, tai dar nereikštų jiems Lietuvos pripažinimo. Juk Vatikanas tariasi dėl Lietuvos vyskupų paskyrimų ir tai nesugriauna jo nusistatymo dėl Lietuvos aneksijos, nes tik šalis, kuri ko nors nepripažįsta, nustato, ką tas nepripažinimas reiškia ir kokios jo pasekmės. Tas pats principas galioja ir šiuo atveju. Aneksija negali būti pripažinta netyčia, kaip kokio nors pertvarkymo netikėta ir neišvengiama pasekmė. O kaip tik mažiausia pavojaus, kad šis popiežius, kuris taip gerai pažįsta Rytų Europos problemas, sutiktų Lietuvai pripažinti Sovietų Sąjungai. Tačiau mūsų prašymuose galima pažymėti, kad prašome Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės pertvarkymo, išlaikant Lietuvos sovietinės aneksijos nepripažinimą.

Lietuvos krikšto sukaktis

Artėjanti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis sudaro ypatingai tinkamą, nepakartojamą progą išspręsti Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės klausimą. Lietuvos naudai. Lietuvos krikštas 1387 m. pirmiausia buvo vykdomas Vilniuje. Vilniuje buvo iškirsti šventieji ažuolai, užgesinta šventoji ugnis, išmušti namų žaltiniai. Vilniuje kryžiuočiai liudijimu buvo Mindaugo įsteigta pirmoji Lietuvos vyskupija 1254 m., kuri iš naujo buvo atkurta 1388 m. Iki žemaičių krikšto ir vyskupijos įsteigimo 1417 m. Vilniaus vyskupija 29 metus buvo vienintelė visoje Lietuvoje. Iš pirmųjų krikštijamųjų Lietuvoje įsteigtų septynių parapijų keturios buvo dabartinės

programą atliks: Endel Kalam, Tunu Kalam ir Dana Pomerancaitė.

Kovo 9 d. 3 val. p.p. programą atliks Anita Grigals Rundans.

Balandžio 27 d. 3 val. p.p. programą atliks Marytė Bizintauskaitė.

Visi šie koncertai vyks The First and Second Church salėje 66 Marlborough Street, Boston.

Vilniaus arkivyskupijos ribose — Maišiagalioj, Nemenčinėj, Medininkuose ir Krėvoj, dvi tarp tada dar išlikusių lietuvių Gudijoj — Ainoj ir Obalčiuose ir tik viena Ukmergės parapija tada buvo įkurta dabartinėj Lietuvos bažnytinėj provincijoje, Kauno arkivyskupijoje. Tad Lietuvos krikšto sukakties minėjimas yra iš viso nesuderinamas su Vilniaus pripažinimu Lenkijai ir Vilniaus arkivyskupijos priskyrimu Lenkijos katalikų bažnyčiai. Jei Vatikanas laiko Vilnių Lenkijos miestu, tai 1987 m. turėtų minėti ne Lietuvos, o Lenkijos krikštą. Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos valdytojas arkivyskupas Liudas Povilonis

Mūsų kolonijose

Worcester, Ma.

METINIS ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sausio 4 d. Maironio Parko patalpose įvyko Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metinis susirinkimas. Pradėjo kuopos pirm. g.š. A. Zenkus. Perskaičius šaulių maldą, susikaupto minute buvo pagerbti praėjusiais metais mirę kuopos nariai: A. Urbonas ir L. Staškienė. Sudarytas darbo prezidiumas: susirinkimo pirmininku pakviestas kuopos vicepirm. g.š. Kazys Česna, sekretore — kuopos sekr. Janina Miliušienė. Priėmus susirinkimo dienotvarkę ir protokolą, kuopos pirm. g.š. A. Zenkus pranešė apie praėjusių metų veiklą ir planuojamą atities darbų. Kitus veiklos pranešimus atliko vicepirm. g.š. K. Česna, vicepirm. A. Grigalauškas, sekretorė, paminklo prižiūrėtoja ir korespondentė J. Miliušienė, išdėtinė F. Spirauskienė ir Revizijos komisijos pirm. V. Ilgūnas, Kultūrinį reik. ved. E. Meilus, Sr., Moterų sekcijos vad. A. Maskeliūnienė, vėliavnešys g.š. V. Pajėda, sporto vadovas A. Šarkauskas, turto globoja G. Grigalaušienė. Šiais metais baigėsi dabartinės valdybos kadencija. Turėjo būti renkama nauja. Vienbalsiai kuopos pirmininku buvo perinktas g.š. Algirdas Zenkus ir visa valdyba, tik į revizijos komisiją įeina naujas narys H. Ulrichas.

Saulės A. Abramavičienė ir O. Šarkauskienė apdovanotos Šaulių žvaigždės medaliu. Prisegė jų vyrai — šauliai. Vicepirm. g.š. K. Česna apdovanotas Šaulių žvaigždės ordenu. Prisegė kuopos pirm. A. Zenkus. Apdovanotųjų vardu kalbėjo vicepirm. g.š. K. Česna, kuris kvietė visus vieningai dirbti dėl Lietuvos išlaisvinimo. K. Česna į Lietuvos Šaulių Sąjungą įstojo 1933 m. Keletą metų yra Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirmojo vicepirm. g.š. J.M.

Dabnai tylintis veidas turi ir balsą, ir žodžius.

Ovidijus

kelis kartus priminė popiežiumi Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvai klausimą. Popiežius atsakė, kad dar reikia palaukti. Artėjantį vyskupų sinodo progą arkivyskupas Povilonis numatė šį klausimą popiežiumi vėl priminti. Kaip rodo straipsniai pogrindžio Aušroj, Vilniaus klausimu Lietuvos pogrindis sutaria su vyskupais. Popiežius Jonas Paulius II jau keliais atvejais parodė savo palankumą lietuvių tautai. Jei jis įsitikins, jog Vilniaus arkivyskupijos priskyrimas Lietuvai yra ne kelių asmenų ar siaurų grupių pageidavimas, bet visai lietuvių tautai svarbus reikalas, galima tikėtis, kad jis jį įvykdys. Mūsų pareiga jį įtikinti, kad visiems lietuviams tėvynė ir išveijoti tai tikrai svarbu, o 600 metų Lietuvos krikšto sukaktis tam sudaro išskirtinę progą.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Reikalinga plaukų kirpėja/bukuotoja — Marquette Parko apylinkėje. Informacijai skambinti tel.: 598-1593

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas Ivaizių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SALDYTVUVIS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-0624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

DEMESIO!

RADIJO PROGRAMA

Sesulais Lietuvos Radijo Programos Naujoji Anglijoje

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamas Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, to paties stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu:

71 Farragut Road,
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-2515

Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skatomas lietuvių dienraštis, gi skelbtimų kainos yra vienišioms priimanoms.

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiaisi dien. „Drauge“.

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E. J. BACEVIČIUS

Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės: prašymai ir kitokie blankai.

NOBINT PARDUOTI AR PIRKTI

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mus, mes patarnaujame Chicagoj ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Sūlome įsigyti

Česlovo Grincovičiaus

VIDUDINIO VARPAI

pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gtianda „Laiskuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi buities skoni pasakos žanr... Autorius yra intensyviausiojo išpūžio mediamas — toks gi tai gero beletristo darbo metodas... Plonoji (120 puslapių) „Vidudienio varpų“ rinktinė yra drūta ir aptekusi pasakojimo menu“.

Knyga išleido Lietuvos knygos klubas. Kaina su persiuntimu 7 dol.

Rašyti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

P.S. Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos takso.

Liaudies menas ir kitkas

„Drauge“

Apsilankykite į „Drauge“ administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

Dienraščio „Drauge“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymas siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

RĖPESINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUEHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA

SOL. DANOS STANKAITYTES (Įdaimuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru. Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAZINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA, CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.95, Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ill. gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

Vaikų namelių auklėtinis džiaugiasi moliūgu...

IS LIETUVIŲ VARDŲ KULTŪROS

Lietuvių Pedagoginio instituto mokslinis darbas šiais metais eina pirmąjį ketvirtį papildytas. Tikty pažymėti vienas būdingumas, kad instituto direktorės Ramutės Plioplytės įžvalgos galvosensos praktiškumą į sudarytąjį ketvirtį programą buvo įdėtas kaip ir naujas dalykas, būtent *lietuvių antroponimika*, o tai yra lietuvių asmenvardžių mokslas. Iki šiol asmenvardžių dalykas būdavo dedamas į lietuvių kalbos istorijos kursą, nors tai būdavo kaip ir netikslus tų dalykų jungimas.

Lietuvių antroponimika dabar, kaip jau atskiras dalykas, yra dėstomas atskiru laiku, atskiromis valandomis, skirtomis tik asmenvardžių aiškinimui. Tuomi lyg pripažįstama, kad asmenvardžiai nuo senovės yra tokia lituanistikos sritis, kuri turi savo plėtotės būdingumą, savo sandarą ir, žinoma, savo vartoseną žmonių santykiuose. Tai lietuviškųjų vardų kultūros sistema.

Čia tektų pasakyti, jog lietuvių antroponimika yra itin nepaprasta tuomi, kad lietuviškieji vardai yra nepaprasti: didelė jų dalis yra sudurtiniai žodžiai, sudaryti iš dviejų kamienų, turinčių savo atskiras etimologines reikšmes. Pvz. vardas Mindaugas yra sudarytas iš min- mintis, manyti, ir iš žodžio daug — vadinasi, vardas Mindaugas teiks asmeniui daug mąstantio asmens savybę. Panašiai bus ir vardo Daugimantė atveju: čia pirmasis sandas bus daug, o antrasis — mant, kuris būtų kilęs iš būdvardžio mantus (tai senas Vydūno atrastas prūsų kalbos žodis). Vadinasi Daugimantė bus taip pat daug mąstantis asmuo, t.y. manti moteris. Iš istorijos yra žinoma, kad karaliaus Tardenio duklė turėjusi vardą Daugimantė ir ji buvo ištekejusi į Mozuriją. Ten jos tėvo vardas buvo ištariamas Troiden, o iš to radosi lietuviškas dalkalas Traidenis.

Ziūrint to, kas čia pasakytą, matyti, jog lietuvių antroponimika savo kalbine medžiaga yra labai turtinga, labai įvairi ir labai reikšminga. Istorikų ir kalbininkų yra pripažinta, jog lietuvių asmenų vardų reikšmė vartosenoje buvusi laikoma pranašinga ir galinti lemti vardo vartotojo gyvenimą bei jo likimą. Kai asmens vardas yra Rimgaila, tai tas asmuo turės būti rimas ir gailgalingas. Tokia buvusi Kestučio duklė Rimgailė, kuri, išsivadavusi iš vokiečių kryžiuočių nelaisvės, per Rygą grįžusi į Trakus ir paskui nutekėjusi į Mozuriją. Vėliau ten daug kuo padėdavusi broliui Vytautui.

Matyti dabar, kad, imant lietuvių antroponimiką kaip ji čia nusakytą, tyrinėtojų imama jau kaip gana platus uždavinys. Jo dėstytojai, kursą pateikdami studentams, turi pateikti antroponimikos sandarą, imant tai angliškąją formą, būtent structural anthropology, ir toliau dalyką imant vardu kul-

Mūsų kolonijose

Phoenix, AZ

VASARIO 16
MINĖJIMAS

Arizonos Lietuvių Bendruomenė ruošia Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimą šių metų vasario 9 dieną, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos už Lietuvą bus Sacred Heart koplyčioje, 1110 N. 16 st. Phoenixe. Mišių metu giedos Los Angeles vyrų kvartetas. Po pamaldų minėjimas toliau vyks ukrainiečių salėje, 730 W. Elm. St. 1 val. p.p. Pradžioje bus pateikti lietuviški pietūs, po kurių bus tradicinis iškilmingas Vasario 16-sios minėjimas ir meninė programa, atliekama plačiai pagarsėjusio Los Angeles vyrų kvarteto. Visi Phoenixe ir plačios apylinkės lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

GRAŽIAI PAVYKUSI LIETUVIŠKA EGLUTĖ

Per Arizonos Lietuvių B-nės visuotinį narių susirinkimą, įvykusį sausio 5 dieną, kultūroje. Ją tokią labai išsamiai aprašė Z. Zinkevičius savo veikalė Lietuvių antroponimika, Vilnius, 1977. Tas istorinis lietuvių vardų būdingumas ėjo iš to, kad Zinkevičius į tą veiklą sudėjo pragmatiską savo tyrinėjimą Vilniaus Šv. Jono bažnyčios kelerių metų krikštų ir jungtinių sąrašus, sudarytus registruojant tose apeigose dalyvavusių asmenų vardus. Numanu, kad toks registravimas apėmė gausų samplūdį asmenų vardų ir pavardžių, ir Zinkevičius ėmėsi visa tai išsamiai peržvelgti ir metodingai panagrinėti. Jis aprašė ten atrastąjį lietuviškųjų vardų lenkinimą, išverčiant lietuviškuosius vardus į lenkiškus, pvz. Vakarais ir Vėcerovskį, Žvirblis ir Vrublevskį ir pan., be to, visiems vardams segant slaviskas priesagas: evič, ovič, ski. Iš to ir turimas dabar ir tas pat Zinkevičius, Bagdanavičius, Olsauskas, Krivickas, Žakevičius, Žirgulevičius ir kt.

Ir turime dabar mūsų vardų nomenklatūrą piktai užterštą, suniokotą. Gaila, kad ir mes, palyginti, labai neveikūs savo vardų kultūrą pažinti, ją gerbti ir palaikyti, atgaudami savo tikruosius tauriuosius vardus, kaip yra padaręs Nagevičius, atsiimdamas Nagi, Zablockis, pasiėmęs Santvarą, Tupčiauskas tapęs Tauru, Jakševičius — Alantas, Krivickas — Krivis ir pan. Bet negarbė mums ir skriauda, kad tebeturime Žilinską, Zbarską, Zakaraską, Kazicką, Liulevičių, Jokubauską, Jankauską, Janušauską ir daugybę panašių.

Tegul direktorės Ramutės Plioplytės įvestasis programon antroponimikos kursas ir jos globojamieji studentai teiks geros atgaivos. Tegul lietuvių vardų kultūros dalykas sudomins mūsų visuomenę, o pagal tai tegul paspartės mūsų vardų atlietuvinimas.

K. A. Girvilas

Šv. Bernardas

ALFONSAS GRAUSLYS IEŠKAU TAVO VEIDO Dvasinio ugdomosios įtaigos II papildyta laida

Šioje knygoje nagrinėjamos religinės temos ar bent religijai artimi klausimai. Joje talpinama 10 skyrių: Gyvenimo būdas apsprendžia tikėjimą. Kančia — Dievo veido šviesoje. Nėra man gera be tavęs. Grožis — Kelias į Dievą. Grožio šaltiniai. Gera širdis. Dievažmogio širdies atspindys. Širdis krikščioniškos meilės taryboje. Visas tavo. Evangelija ugdo dvasingumą. Didžiųjų asmenybių mintys.

360 psl. Išleido Priskelimo parapija Toronto. Kaina su persiuntimu \$11.00. Užsakymus siesti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

A.†A. SESUO M. CLEMENTINE MATULEVIČIUS (EVA MATULEVIČIUS)

Mūsų mylima Seselė mirė St. Mary's Convent, Plano, IL, 1986 sausio 20 d.

Duktė Kazimiero ir Katarinos (Kasparavičius) Matulevičių.

Į Vienuolyną įstojo iš Šv. Kryžiaus — Mt. Carmel, PA.

Vienuolynė išgyveno 67 metus.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seseris, pusseserė Mrs. Fred DeMarco, sūnėną Leonard Matulevich, dukterėčią Eleanor Murray, produkterėčią Grace Savoich ir jų šeimą, taipgi kitas gimines, mokinius ir pažįstamus.

Nulūdėta į koplyčią trečiadienį, sausio 22, 7:00 val. ryto.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 23, 9:30 val. ryto.

Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 valandą ryte Šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Chicago.

Po pamaldų bus nulūdėta į Šv. Kazimiero kapines. Prašome gimines, Seselės mokinius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pasimelsti už a.a. Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserų ir Matulevičių šeima.

Laidotuvų direktorius George Rudmin.

Mylimam tėvui

A.†A. ALFONSUI GAČIONIUI

mirus, nuosirdžiai užuojautą reiškiamo dukroms LIŪDAI GRIAUZDIENEI, STEFAI DONVIL ir DANA RUKŠIENEI bei sūnui ALBINUI su šeimomis ir kartu liūdime

Aldona, Violeta, Andrius Sobieskiai

A.†A. VISVALDUI MASIULIUI

mirus,

žmoną ALDONĄ ir sūnus nuosirdžiai užjaučia

Regina ir Rotislav Beder
Irena ir Antanas Rimavičiai

A.†A. VYTAUTUI RADŽIUI

mirus, liūdesy likusią žmoną IRENĄ ir visus gimines nuosirdžiai užjaučia

Aro klubo nariai

A.†A. Pulkininkui dr. JUOZUI MANELIUI

staigiai ir netikėtai mirus, šioje didžiulio sielvarto valandoje jo motinai kolegei FAUSTINAI ir jos vyrui M. MACKEVIČIUI bei Velionio žmonai JUDITH reikiame širdingiausiai užuojautą ir kartu liūdime

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGA

A.†A. Dr. JUOZUI MANELIUI

iškeliavus amžinybėn, nuosirdžiausiai užjaučiame jo motiną FAUSTINĄ ir visus jo artimuosius.

Veronika ir Jurgis Skleriai
Kun. Petras Patlaba

A.†A. ELENAI GOTCEITIENEI

iškeliavus amžinybėn, nuosirdžiai užjaučiame ELE, APOLINARĄ, IRUTĘ ir DALYTĘ ir jų šeimą.

Grażina ir Benius Mačiukai
Birutė Kožiciene

A.†A. ANN JANKAUSKAS (KAZAITIS)

Mirė 1986 m. sausio 20, sulaukusi 94 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 75 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Raymond Janas ir žmona Helen, 7 vaikaičiai, 10 provaikaičių, brolis Anthony Kazaitis ir kiti gimines, draugai ir pažįstami. Velionė buvo žmona a.a. William ir motina a.a. William Jankauske.

Priklausė Lithuanian Alliance of America. Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St. trečiadienį, sausio 22 d., nuo 4-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 23 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulūdėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdės sūnus su šeima

Laid. direkt. Lack-Lackawicz. Tel. 737-1213.

A.†A. Ann Marie Naujokas

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. sausio 19 d., sulaukusi 68 m. amžiaus. Gimė Chicagoje, Bridgeporto apylinkėje. Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Povilas, sesuo Laura Zynda, dukterėčia Victoria Mitchell ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. antradienį, sausio 21 d. ir trečiadienį, sausio 22 d., lankymas nuo 2-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį. Apeigos koplyčioje 10:00 val. ryto. Po apeigų bus nulūdėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių prašoma Jūsų nuožūra aukoti labdarai. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę vyras, sesuo ir dukterėčia.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APVALINK MUS

x Arvydas Žygas praeitais metais praleido 3 mėn. dirbdamas su Brazilijos lietuvių jaunimu. Atliekamu laiku Arvydas stengėsi užrašyti vaizduojamą lietuvių atsiminimus, kaip jie atvažiavo į Braziliją, dirbo fazendose, bėgo iš jų, kūrėsi miestuose ir t.t. Šių idomių Brazilijos lietuvių gyvenimo atsiminimų bei dabartinio gyvenimo vaizdų Arvydas užrašė į vaizduojamąs 29 valandas. Dalį šių vaizduojamųjų bus galima pamatyti šį penktadienį, sausio 24 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje.

x Lipniūno vardo Chicago moksleivių atieitininkų kuopa rengia savo kasmetinį „Pončkų balių“ ir šiais metais. Programoje bus Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės parašytas ir režisuotas vaidinimas „Zenobijos fobija“, vaišės ir šokiai. Priešgavėninis pokylis vyks šeštadienį, sausio 25 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro mažojoje salėje.

x Iš Floridos atvažiuoja meno kolektyvas nuo pralinksinti ir sušildyti. St. Petersburgo meno kolektyvas „Zibintas“ sausio 26 d. 3 val. pasirodys Jaunimo centro scenoje su A. Rūko „Bubuliu ir Dunduliu“. Po spektaklio kavinėje vaišės. Rengia Jaunimo centras. Bilietai bus gaudami prie įėjimo.

x Lietuvių parapiečių komitetas, praneša lietuviams, kad Šv. Kryžiaus bažnyčioje lietuviškos pamaldos ir toliau vyks sekma-dieniais 10:45 rytą.

x Jūrų skautų ir skaučių iškilminga metinė Klaipėdos dienos sueiga bus šį sekmadienį, sausio 26 d., 10 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje. Sueiga bus pradėta šv. Mišiomis, kurias auko vs kun. J. Vaišnys. Sueiga siemet praves „Nerijos“ tuntas. Uniformuoti jūrų skautai ir skautės renkasi 9:45 val. r. Tėvai ir visuomenė kviečiami dalyvauti.

x Patikslinimas. Vakar dienos „Drauge“ pranešime apie a.a. Alfonso Gačionio Toronte mirtį, buvo klaidingai parašyta vienos dukters pavardė. Turėjo būti, kad liko Dana Rukšienė su šeima. Už korektūros klaidą atsiprašome.

x Tradicinį Mažlietuvių šiuopinį vasario 8 d. Lietuvių tautinioose namuose rengia Maž. Lietuvos lietuvių draugija. Į šį metinį renginį su tėvynainiais pabendrauti mažlietuvių ir jų draugai atvyksta net iš tolimesnių vietovių.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvnickas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2619 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

x Alfa Budrionienė, nepaįsta Mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto darbininkė, buvo per klaidą išleista iš Mokslo ir kūrybos simpoziumo biografinės knygos. A. Budrionienė prie registracijos, organizavimo ir kitų darbų praleido daug valandų. Už klaidą leidinio redaktorai atsiprašo.

x Pranė Masilionienė Mokslo ir kūrybos simpoziumui rinko aukas ir rūpinosi šio didžiulio įvykio pasisekimu. Komitetas jai reiškia nuoširdią padėką.

x A. a. ses. Clementine Matulevičiūtė, 83 metų amžiaus, kilusi iš Mt. Carmel, Pa., parapijos, sausio 20 d. staigiai mirė patarnaudama prie stalo Plano, Ill. Anksčiau ji buvo mokytoja, vyresnioji ir kitose vienuoliškose pareigose. Į Šv. Kazimiero vienuolyną įstojo 1919 m., įžaduose išbuvo 64 metus. Trečiadienį, sausio 22 d., vakare bus nulydėta į koplyčią, o ketvirtadienį, sausio 23 d., 9:30 val. bus gedulingos šv. Mišios Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje. Po to bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

x „Aido“ orkestras, vadovaujamas Dariaus Polikajčio, gros jaunimo šokiams Užgavėnių karnavale šeštadienį, vasario 1 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kavinėje tuo pačiu metu vyresnieji galės pasidžiaugti romantiška muzika, europietiška nuotaika ir ypatingais „gourmet“ valgiais. Visi kviečiami atsilankyti.

x Marijos aukšt. mokyklos metiniai „širdies šokiai“ bus šeštadienį, vasario 8 d., 8 val. vak. Marijos mokyklos gimnastikos salėje. Bus gema muzika, užkandžiai ir kt. Naktį bus galima laimėti pinigines dovanas — aukščiausia 5000 dol.

x Chicago Lietuvos Taryba kviečia visus dalyvauti pagrindiniame Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjime vasario 16 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Pagrindinis kalbėtojas bus iš Los Angeles generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas. Taip pat kalbės „Chicago Tribune“ redaktorius, Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai ir kt., bus ir meninė dalis.

x Kleopas Jurgelionis jo simto metų gimimo sukakties proga bus paminėtas lietuviškoje Sophie Barcus šeimos radijo programoje (banga 1450 AM) šį sekmadienį, sausio 26 d. Pradžią 7:30 val. ryto. Kalbės ir kūrybą skaitys Daina Antanaitytė-Velasquez ir Algirdas T. Antanaitis.

x Lietuvos generalinis konsulas, Westlake Village, Cal., dr. L. Petrauskas, Oak Park, Ill., V. A. Saimininkai, East Hartford, Ct., J. Daunoras, Oak Lawn, Ill., atsisiuntę po 20 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame mūsų mieliems rėmėjams.

x Reikalinga moteris galinti prižiūrėti ir gyventi su vyresnio amžiaus moterimi (galinčia vaikščioti). Susidomėjusios skambinkit tel.: 863-3879.

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

x ALASKA — liepos 9 dieną — vienos ar dviejų savaičių kelionė laivu. Užsiregistruoti iki sausio 30 d. gaus nuolaidą. Kreiptis į Birute Zalatorienė — Travel Advertisers Inc. 1515 N. Harlem Ave. #110, Oak Park, Ill. 60302, 312-524-2244. (sk.)

x Dainuojančios Žemaitės sugiedos JAV himną, pradedant Vasario 16-tos minėjimą LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos vasario 2 d. ruošiamą Jaunimo centre. Rašytojas Vytautas Volertas, JAV LB krašto valdybos pirm. pavaduotojas, bus pagrindinis kalbėtojas šiame minėjime. Iškilms bus pradėtos 2 val. p.p. žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimu prie paminklo Jaunimo centro sodelyje.

x Dalia ir Kestutis Jeciai, Villa Park, Ill., Rasa ir Juozas Aleksūnai, Chicago, Ill., Zigmas Snarskis, Worcester, Mass., Stasys Balčiūnas, Juno Beach, Fla., Jonas Kontautas, Centerville, Mass., kiekvienas atsuntė po 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame už aukas.

x Inž. Kazys ir Eugenija Kriaučiūnai, Clarendon Hills, Ill., atsuntė 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir palinkėjo visam redakcijos štabui linksmų ir gražių šv. Kalėdų ir geriausių Naujų Metų. Labai aciu už viską.

x Gabrielė Dzirvionienė, Chicago, Ill., švenčių proga kaip dovaną užprenumeravo „Draugą“ vieneriems metams savo dukrai Rasai Dilger, gyv. Chicago Ridge, Ill.

x J. Vidmantas, Elizabeth, N.J., parėmė dienraštį 20 dol. auka ir kartu pratęsė jo prenumeratą 1986 metams. J. Vidmantas įrašė ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Antanas Rugys, Lantana, Fla., mūsų garbės prenumeratorius, vėl atsuntė 32 dol. dienraščio stiprinimui ir pratęsė jo prenumeratą 1986 metams. A. Rugi ir toliau laikome garbės sąrašą, o už gražią auką tariame aciu.

x Pranas Mickus, Longueil, P.Q., Kanada, lietuviško žodžio mylėtojas, atsuntė 27 dol. „Draugo“ paramai ir pratęsė jo prenumeratą 1986 metams. P. Mickų įrašome į garbės skaitytojų sąrašą, o už paramą tariame nuoširdų aciu.

x Juozas Raila, Chicago, Ill., parėmė savąją spaudą 20 dol. auka ir pratęsė dienraščio prenumeratą 1986 metams. J. Raila skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Liucija Stasiūnienė, Chicago, Ill., mūsų miela rėmėja, su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsuntė ir 25 dol. dienraščio paramai. L. Stasiūnienė įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už gražią auką labai dėkojame.

x Atsiuntė įvairiomis progomis po 10 dol. aukų: dr. V. Vaitkus, Stasys Astras, Natalija, Sitnik, Anelė Kirvaitis, Z. Martinaitis, V. Sinkus, K. Raila, S. Paulius, F. Palubinskas, Algis ir Liuda Rugienai, dr. V. Šaulys, Bill Kumeta, K. Daugirdas, St. Vaičius, Vincas Paviličius, Juozas Pečkaitis, Anthony Miner, Ignas Slabšinskas, A. Poderienė, Irena Šalčius, F. Mikuckis, Izabelė Jonaitis, V. Stuoigis, N. Olsauskas, Eug. Pakulis, J. Jacinavičius, A. Sermukšnis. Visiems tariame nuoširdų aciu už lietuviško žodžio rėmimą.

x Vytas ir Danutė Norvilai, Chicago, Ill., Arūnas ir Irena Draugeliai, Woodridge, Ill., Zita Gražis, Pontiac, Mich., kiekvienas atsuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

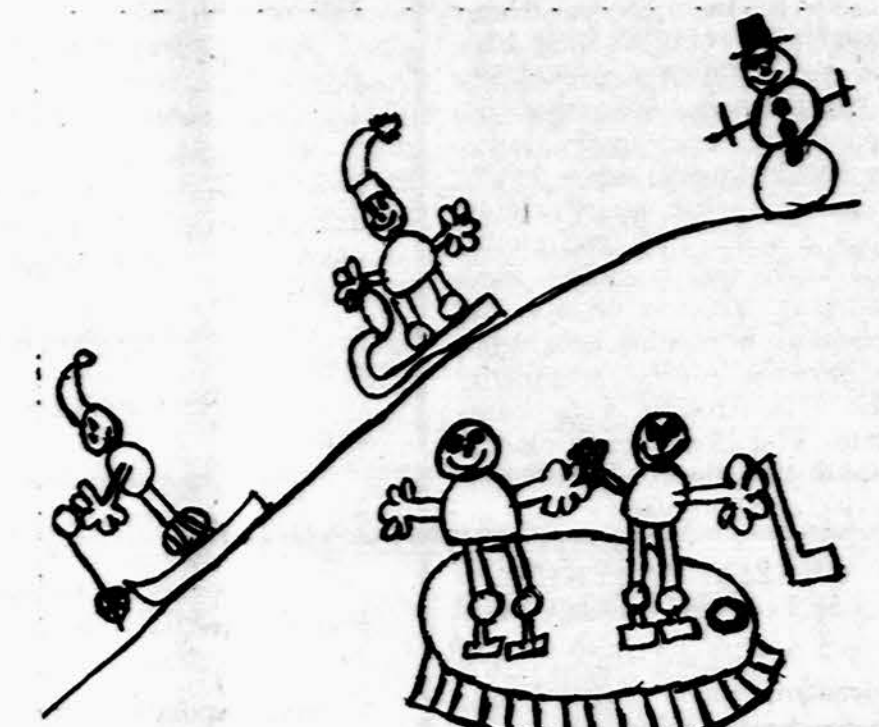
x Dr. A. B. Glevėckas, Chicago, Ill., John Staras, Lake Worth, Fla., Filomena Černiūnienė, J. Sakalauskas ir Liucija Stasiūnienė, visi trys iš Chicago, A. ir J. Rygeliai, Kinnelon, N.Y., Alfonsas ir Marija Aleksiejūnai, St. Petersburg, Fla., atsuntė po 20 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai aciu.

Redaguoja J. Placas. Medžiaga siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ZVAINŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Ziemos malonumai. Piešė Zigmas Woodward K. Donelaičio lit. m-los 4 sk. mokinys

ZIEMOS KARALYSTĖ

Gruodžio mėnesį prasideda žiema. Oras staiga atšala, krinta sniegas iš dangaus. Snaigės aploja medžius, namus ir visą žemę. Visur yra balta, balta. Vaikai labai džiaugiasi. Vieni čiuožia, kiti mėtoji sniego gniūžtėmis, dar kiti sniego senį lapdu ir nuo kalno su rogutėmis leidžiasi. Atranda malonumų, net po sniegą pasivolioti. Tikra žiemos karalystė.

Zigmas Woodward, K. Donelaičio lit. m-los 4 sk. mokinys

KALĖDŲ REIKSMĖ

Kalėdos tai Kristaus Kūdikelio Gimimo dienos prisiminimas. Mes visi džiaugiamės sulaukę Šv. Kalėdų. Sveikiname vieni kitus, linkėdami daug laimės gyvenime, o taip pat ir dovanomis pasidaliname. Mes gerai žinome, kad ta diena yra reikšminga, nes mums gimė Išganytojas. Eina me į bažnyčią ir meldžiamės prie Jėzaus Kūdikelio prakarėles, kad Jis laimintų mūsų gyvenimą. Jėzus yra labai geras ir myli visus žmones. Kalėdos yra džiaugsmo šventė.

Juozas Vilutis, Dariaus Girėno lit. m-los 8 sk. mokinys

MANO KALĖDŲ ATOSTOGOS

Per Kalėdų atostogas gavau daug dovanų. Gavau laikrodį, knygą, dažų, kortų, kalendorių ir aštuonis dolerius. Kūčių vakarą visa šeima važiavome į Bernelių mišias. Atostogų metu su sesute važiavau į parką, kur vaikščiojom ir rogutėmis leidomės nuo kalno. Aplankėme mūsų senelį Pittsburgu. Ten buvome tik vieną dieną.

Naujus Metus sutikome namuose su mama ir tėveliu.

Tadas Gelaižis, Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los mokinys („Pavasario garsai“)

KALĖDŲ NAKTIS

Kalėdų naktį aš sapnavau Kalėdų Senelį. Jis pradėjo žaisti su visais žaislais. Aš atsikeliau ir pradėjau pas jį bėgti. Jis buvo linksmas. Jau ir rytas atėjo, o aš dar vis žaidžiau. Tada pradėjau bijoti, kad mama barsis ant manęs ir Senelio. Jis supyks ir daugiau, kad jau turiu eiti miegoti. Jis nuėjo į kitus namus, o eidamas pasakė: „Ho, ho, ho, sudiev, vaikai!“ Aš buvau linksmas... Petras Bagdonas, III sk. K. Donelaičio lit. m-la

Jonas Minelga

SNIEGO PILIS

Anksti dar — snaudžia Rudis, Palovėj Rainius miega. Matau — tėtukas mūsų Nuo laiptų kasa sniegą.

Per naktį snigo, snigo, — Gilias pusnis supylė. Sugrįžė iš mokyklos Statysim baltą pilį.

Žerės sidabro sienos, Dangun kilis ledo bokštai. Užsukti — pamatysi, Čia ne žiemužės pokštai.

Atvyks į ją gyventi Kestutis ir Birutė. Tą dieną mūsų mieste Bus džiaugsmo daug, vyruti.

MEDŽIOKLĖJE

Šeši vyrai išvažiavo medžioti. Po tam tikro laiko praleisto miške, du iš jų susitiko prie automobilio. — Kur yra Petras ir Juozas? — vienas iš jų paklausė. — Jie laukia mūsų kelyje. — Ir Jonas su Jurgiu ten yra? — vėl tas pats klausia. — Taip! — Ar jie sveiki ir saugūs? — nerimo pilnu balsu tas pats klausinėja. — Taip, — atsako jam draugas. — Valio! Tada aš nušviau stirmą!

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Aukso lenta praskilo, visas svietas sukilo (Saulė užtekejo).

Juoda meška visus gulti pavarė. (Varėna) (Naktis).

Už žmogų didesnis, už plunksną lengvesnis (šėšelis).

Marga karvė dangų laizo (Marijampolė) (Vaivorykštė).

Virš kamino blynas (Rimšė) (Mėnulis).

GALVOSŪKIO NR. 52 ATSAKYMAS

Morzės abėcėlė parašytas šis tekstas: Vėliavėlė plezdena Vėjūželis švelnus; Man širdelę graudena Mūsų priešas žiaurus.

GALVOSŪKIO NR. 53 ATSAKYMAS

Keistas užrašas: Kalėdos šiltos — Velykos šaltos, Kalėdos juodos — Velykos baltos.

GALVOSŪKIO NR. 54 ATSAKYMAS

1. Advice = patarimas, informacija, nuomonė.
2. Advise = patarti, pranešti, informuoti.
3. Affect = veikti, jaudinti, paliesti.
4. Effect = pasekmė, pasėka, poveikis, išpūdis...
5. Albumen = kiaušinio baltymas.
6. Albumin = cheminis terminas albuminas (balt. medžiaga).
7. Auger = grąžtas.
8. Augur = pranašas (pranašauti).
9. Apiary = bitynas.
10. Aviary = paukštidė.

GALVOSŪKIO NR. 55 ATSAKYMAS

Trumpi skiemenys: plak-tukas, su-si-tiks, at-ne-šu. Ilgi skiemenys: są-ly-ga, ža-se-lė, kal-bė-jo, nuo-ty-kiai.

GALVOSŪKIS NR. 71

(Žiūrėkite brėžinį) Kalėdų (NOEL) laikotarpis ilgas. Tiesiasi nuo gruodžio mėn. 25 d. iki vasario mėn. 2 d. Tad pradėkite keliauti. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 72

(Žiūrėkite brėžinį) Kalėdų Senelio rogės su dovanų maišu. Kažkas ant maišo parašyta; keisti žodžiai. Gal jums pasiseks išversti tuos žodžius lietuviškai, pamėginkite! (5 taškai).

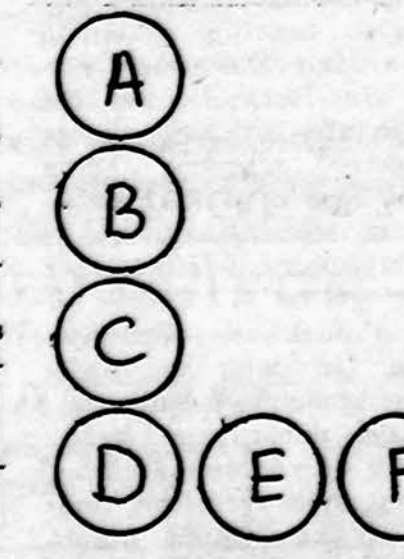
GALVOSŪKIS NR. 73

Pasiskaitę literatūros atsakykite į šiuos klausimus: 1) Kas sugalvojo pagarsėjusį Apvalų Stalą (Round Table)? 2) Kas išrado telefoną? 3) Kas pirmas perskrido lėktuvu Atlanto vandenyną? 4) Kas sukūrė reliatyvumo teoriją? 5) Kas mylėjo Juliją (Juliette)? 6) Kas nupiešė „Mona Lisa“ paveikslą? 7) Kas pametė savo pirštines? 8) Kas pirmas sukūrė Kalėdinius himnus (Christmas Carols)? 9) Kas į visus klausimus teisingai atsakys, gaus 10 taškų, kas padarys klaidų — gaus 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 74

Parašykite ką žinote apie deimantus: 1) iš ko susidarys, kur randamas, kaip dydis matuojamas, kam naudojamas ir t.t.? (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 75

(Žiūrėkite brėžinį). Išdėstykite 6 skrituliukus ant stalo taip, kaip parodyta brėžinyje. Pakeiskite kiton vieton tik vieną skrituliuką ir gausite dvi eiles skrituliukų ir kiekvienoje eilėje po 4 skrituliukus. (5 taškai).